Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 30 октябрь 1973 йил, сешанба ◆ № 256 (15.730). ◆ Баҳоси 2 тийин.

РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИНИНГ МЕҲНАТКАШЛАРИГА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Россия Федерациясининг мўл ҳосил етиштириш ва давлатга 3 миллиард 144 миллион пуд ғалла топшириш учун курашга фидокорона меҳнатлари билан ўз ҳиссаларини қўшган колхозчиларини, совхоз ишчиларини, хўжаликларнинг механизаторлари, мутахассислари ва раҳбарларини, олимларини, ғалла қабул пунктлари ва автотранспорт корхоналари ходимларини, шаҳарлар ва ишчи посёлкаларининг меҳнаткашларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларини, барча кишиларини катта меҳнат ғалабаси билан қизғин табриклайдилар.

Ялпи ғалла ҳосилининг ўсиши ва давлатга шунча кўп ғалла сотилиши КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш ишига қўшилган катта ҳиссадир.

Қишлоқ хўжалиги барча меҳнаткашларининг куч-ғайратлари, саноат ходимларининг жуда катта ёрдами, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, совет ва хўжалик органларининг катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлари, партия ишлаб чиққан қишлоқ хўжалигини ривожлантириш комплекс программасининг сабот-матонат билан амалга ошириб борилиши туфайли мана шу ютуқларга эришилди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Россия Федерациясининг меҳнаткашлари деҳқончилик ва чорвачиликни ривожлантиришда, барча қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтиришда, совет кишиларининг фаровонлигини ошириш борасида партия қўйган вазифаларни ҳал этишда янги-янги муваффақиятларга эришадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** | **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

ҲАМ ДОН, ҲАМ ОЗУҚА

Партия ва ҳукуматимиз маккажўхорининг халқ хўжалигидаги ролига юксак баҳо бермоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон ёш маккажўхорикорлари республика кенгаши қатнашчиларига йўллаган табрик хатида бундай дейилади: «Сизларнинг бу йил гектар бошига 60 центнер ва ундан ҳам кўпроқ маккажўхори олиш ташаббусингизни ҳар томонлама маъқулласа арзийди. Суғориладиган деҳқончилик шароитида Сизларнинг навқирон қўлларингиз билан етиштириладиган маккажўхори дони етиштиришни кўпайтиришнинг катта резерви бўлиб қолиши мумкин».

Республикамиз маккажўхорикорлари 300 минг тонна сараланган дон йиғиб олиб катта зафар қучдилар. Бир йилда ҳосилдорлик икки баравар оширилди, дон етиштириш эса 3,4 баравар кўпайтирилди, давлатга 70 минг тонна дон сотилди. Ватан, партия, халқ олдидаги бурчни садоқат билан адо этиш маккажўхорикорларимизда камол топган энг яхши фазилатлардандир. Бу фазилат уларнинг ғоявий-сиёсий жиҳатдан ҳам етуклик даражасига кўтарилганини кўрсатади.

Партия ташкилотлари изчиллик билан олиб борган оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишлар туфайли одамларда маккажўхорига бўлган муносабат ўзгарди. Маккажўхори уруғчилиги, экин майдонларини кенгайтириш, дала ишларини комплекс механизацияга бўлган муносабат тубдан ўзгарди, маккажўхори уруғчилиги, экин майдонларини кенгайтириш, дала ишларини комплекс механизациялаш, суғориладиган ерлар унумдорлигини ошириш, навли, районлаштирилган донни ҳар қачонгидан кўп тайёрлаш ҳамманинг диққат марказида бўлмоқда. Андижон ва Наманган областларининг маккажўхорикорлари гектаридан 70-80 центнердан дон хирмони кўтариб, бу борада карвонбошилик қилмоқдалар.

Республикамизда пахтачилик дарғалари кўп, уларнинг сафи тобора кенгаймоқда. Эндиликда маккажўхорикорликда ҳам ажойиб байроқдорларга эга бўлдик. Тошкентлик машҳур маккажўхорикор Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Любовь Ли бошлаган ватанпарварлик ташаббуси ҳамманинг мулкига айланди, кўплаб издошлар етишиб чиқди. Лутфиддин Сайфиддинов, Хуррам Бобоев, Теша Холмуродов, Рўзиқул Абдалиев, Исроил Машарипов каби комсомол-ёшлар бошчилик қилаётган бригадаларда гектаридан 100 центнер ва ундан юқори маккажўхори дони олиниб, катта муваффақиятга эришилди.

Маккажўхори — комсомол оталиғидаги экин! Бу шиор ишлаб чиқаришда ўз ўрнини топди. Республикамиз бўйича 1224 комсомол-ёшлар бригадаси бу қимматбаҳо экиндан юқори ҳосил етиштириш йўлида жонбозлик кўрсатиб ишлади, фақат дон етиштиришни кўпайтирибгина қолмасдан, чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамлашга муносиб улуш қўшди.

Яқинда Тошкентда бўлиб ўтган ёш маккажўхорикорларнинг республика слётида маккажўхори дони ва кўк поя етиштиришни кўпайтириш борасида олиб борилган ишларга якун ясалди, келгуси йилнинг марралари белгилаб олинди. Слётда эришилган ютуқлар мамнунлик билан таъкидланди, йўл қўйилган камчиликлар очиб ташланди, резервларни тўла ишга тушириш масаласига алоҳида эътибор берилди. Келгусида бутун чоралар билан ҳосилдорликни кўтариш керак. Бунинг учун ҳар қарич ердан, машиналар қуввати, ўғитлардан оқилона фойдаланиш, ирригация-мелиорация ишларини кучайтириш лозим. Ҳар бир хўжалик ўзини навли, юқори ҳосил берадиган, касалликларга бардошли уруғлиқ билан таъминлагандагина яхши натижага эришиш мумкин.

Республикамизнинг кўпчилик маккажўхорикорлик хўжаликларида юқори ҳосил олиниб, катта хирмон кўтарилди. Колхозлар ва совхозлар етарли миқдорда уруғлиқ жамғариб олди, чорва қишловига концентрациялашган ем тўплади. Эндиликда келгуси йили экиладиган уруғликни яхши сақлаш, касалликларга учрашига, исроф қилинишига йўл қўймасликдек шарафли вазифа турибди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган XII пленумида ҳам бу масалага алоҳида эътибор берилди.

Маккажўхорикорликни тараққий эттиришда катта муваффақиятларга эришилгани факт, уни ҳеч ким инкор этмайди. Айни кезда ички резервлардан ҳамон тўла фойдаланилмаётганидан кўз юма олмаймиз.

Ҳар йили қиш фаслида пахтакорларнинг агрозоотехника курсларида ўқиши ташкил этилади, бу яхши самаралар беряпти. Лекин нима сабабдандир бу тадбир маккажўхорикорларга кам татбиқ этиляпти. Сигир соғувчиларнинг республика семинарларини ўтказиб туриш одат тусига кирди. Бироқ уруғчилик билан шуғулланаётган маккажўхорикорларнинг шундай йиғилишлари ўтказилмаяпти, илғор тажрибаларни ўртоқлашиш яхши йўлга қўйилмаяпти. Маккажўхорикорлардан механизаторлар тайёрлаш ҳам кўнгилдагидек эмас. Ёшларни меҳнатга муҳаббат ва ҳурмат, олинган социалистик мажбуриятларни бажариш учун юксак масъулият ҳисси руҳида тарбиялаётган Ўзбекистон комсомоли бу масалаларга ҳам эътибор берса, айни муддао бўлур эди. Маккажўхори майдонини 130 минг гектарга етказиш чоралари кўрилаётган ҳозирги пайтда бу масалалар алоҳида аҳамият касб этади.

Келаси йили маккажўхори далаларида икки ярим минг комсомол-ёшлар коллективи қизғин иш олиб боради, гектаридан 70-80 центнердан дон олиш учун курашади. Республикамиз бўйича бир миллион тонна маккажўхори дони етиштирилади. Шундай бўлгач, келаси йилги юқори ҳосилга ҳозирдан пухта тараддуд кўриш керак. Ҳосили йиғиштириб олинган пайкаллар тезкорлик билан шудгорланиши, қишда яхоб беришга шайлаб қўйилиши, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши профилактик чоралар кўрилиши зарур.

1974 йил — Ўзбекистон ССР ва республика Коммунистик партиясининг олтин юбилейи йили! Тўйни муносиб тўёна билан кутиб олиш пахтакорларимиз, чорвадорларимиз сингари маккажўхорикорларимизнинг ҳам муқаддас бурчидир. Ўзбекистон ёш маккажўхорикорлари республика слёти қатнашчиларининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга йўллаган хатида бундай дейилган: «КПСС Марказий Комитетини, унинг Сиёсий бюросини, шахсан Сизни, азиз Леонид Ильич, ишонтириб айтамизки, Ўзбекистон комсомоллари, унинг барча ёшлари янада зўр ғайрат билан ва астойдил бўлиб ўқишни ва меҳнат қилишни давом эттирадилар, СССР халқларининг порлоқ, мусаффо ва олмосдек мустаҳкам дўстлиги, севикли Ватанимизнинг қудрати ва шон-шуҳрати бундан буён ҳам мустаҳкамланиши учун бутун кучимизни сарфлаймиз»!

Комсомол-ёшларнинг бу ватанпарварлик ташаббуси барча маккажўхорикорларимизнинг шиорига айлансин!

УЛУҒ ОКТЯБРГА УМУМХАЛҚ СОВҒАСИ

МЕҲНАТ РАПОРТИ

Самарқанд области қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб ва пахтакор республикалар партия-хўжалик активи йиғилишида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қўйган вазифаларни бажара бориб, пахта сотиш халқ хўжалиги планини муваффақиятли бажардилар. Ватан омборларига 447 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» элтиб берилди.

Пахтачи, Иштихон, Нарпай, Пастдарғом, Хатирчи, Самарқанд, Булунғур, Оқдарё районларининг пахтакорлари областнинг меҳнат ғалабасига катта ҳисса қўшдилар. Ҳозир бу районларнинг меҳнатчилари қабул қилинган мажбуриятлар ҳисобига пахта топширмоқдалар.

Ҳар гектар ердан 35 центнердан ва бундан ҳам кўпроқ пахта териб олган Пахтачи районидаги Охунбобоев номли, Калинин номли, Пастдарғом районидаги К. Маркс номли, Хатирчи районидаги «Москва» ва «Ўзбекистон» колхозлари ўз мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар.

Область механизаторлари катта муваффақиятларга эришдилар. 246 минг тоннадан кўпроқ пахта «зангори кема»ларнинг бункерларидан тўкилди. Бу эса, бутун 1972 йилда терилган пахтадан 87 минг тонна кўпдир. Машина терими ҳиссаси 55 процентни ташкил этди.

Кўпгина механизаторлар терим агрегатларидан юксак унумли фойдаланишга эришдилар ва бункерлардан 200-250 тоннадан ва бундан ҳам кўпроқ пахта тўкдилар. 300-350 тоннадан ва бундан ҳам кўпроқ пахта терган механик-ҳайдовчилардан Бобошер Шовқиев, Насибали Тўрақулова, Исмат Ботиров, Абдулла Жалолов, Муродулла Давлатовлар фидокорона меҳнат қилиш намуналарини кўрсатдилар.

Область деҳқонлари бу ғалабага партия билан ҳукуматнинг жуда катта ғамхўрлиги ва ёрдами туфайли, колхозчилар, совхоз ишчиларининг фидокорона меҳнати, партия, совет, қишлоқ хўжалиги, касаба союз ҳамда комсомол органлари моҳирлик билан ташкилотчилик ва сиёсий иш олиб борганликлари туфайли эришдилар.

Социалистик мажбуриятларни бажариш ҳисобига пахта териш ва давлатга топшириш юзасидан қизғин иш олиб борилмоқда. Келгуси йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини ўз вақтида тугаллаш юзасидан олиб борилаётган ишлар кучайтирилмоқда.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Қорақалпоғистон автоном республикасининг меҳнатчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун ўтказилаётган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, тайёрлов пунктларига 305 минг тоннадан кўпроқ пахта етказиб бериб, ҳар гектар ердан 25 центнердан хирмон кўтардилар ва пахта тайёрлаш давлат топшириғини муваффақиятли бажардилар.

Хўжайли, Тўрткўл, Нукус, Қўнғирот, Кегайли, Ленинобод, Шуманай районларининг пахтакорлари катта муваффақиятларга эришдилар.

Тўрткўл районидаги М. Горький номли, Охунбобоев номли, Беруний районидаги «Намуна», Хўжайли районидаги «Коммунизм» ва Ленин номли, Амударё районидаги «Партия XXII съезди» колхозлари олинган мажбуриятлар ҳисобига пахта топширмоқдалар. Бу хўжаликларнинг пахтакорлари ҳар гектар ердан 36-40 центнердан ва ундан ҳам кўпроқ пахта териб олдилар.

Республика механизаторлари 166 минг тонна, ёки териб олинган ҳосилнинг 55 проценти миқдорида пахта териб, халқ хўжалиги планини бажаришга катта ҳисса қўшдилар. Йиғим-теримнинг долзарб кунларида далаларда 1800 дан кўпроқ агрегат ишлади, ҳар бир машинада ўрта ҳисобда 80 тоннадан зиёд «оқ олтин» териб олинди. «Зангори кема» бункерларидан 200-300 тоннадан «оқ олтин» тўккан механизаторлар Қозоқ Камолов, Сапаргул Ёқубова, Каликназар Бекназаров, Бахтиёр Отажоновлар яхши кўрсаткичларга эришдилар.

Партия билан ҳукуматнинг кундалик ва ҳар томонлама ёрдами, пахта далалари меҳнатчиларининг фидокорона меҳнати ва юксак маҳорати туфайли, партия, совет, қишлоқ хўжалиги, касаба союз ҳамда комсомол органлари катта сиёсий ва ташкилотчилик иши олиб борганликлари туфайли ана шу муваффақиятларга эришилди.

Пахтакорлар етиштирилган бутун ҳосилни йиғиб-териб олиш учун қизғин кураш олиб бормоқдалар. Автоном республика деҳқонлари пахта териш ва топширишни давом эттириб, келгуси йил ҳосили учун мустаҳкам замин яратиш юзасидан иш олиб бормоқдалар.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

Акмал Икромов номли колхоз Ўрта Чирчиқ районидаги ёш хўжаликлардан ҳисобланади. У бундан беш йил илгари ташкил топган. Шу вақт ичида колхоз меҳнаткашлари ажойиб муваффақиятларга эришдилар. Жумладан, қўриқ ерлар ҳисобига пахта майдони кенгайтирилди. Ҳосилдорлик гектар бошига 21 центнердан 31 центнерга кўтарилди.

Пахтакорлар бу йил 1030 гектар майдонга «Тошкент-3» ва «108-Ф» навли барака уруғи қадаб, мўл ҳосил етиштирдилар. Колхоз пахта сотиш планини бажарганига анча вақт бўлди. Давлатга пландаги 2500 тонна ўрнига 2900 тонна «оқ олтин» топширилди. Бундай ютуқларнинг қўлга киритилишида Азим Раимов, Ҳотам Шодиев, Аҳмад Турғунбоев каби бригада коллективларининг ҳиссаси катта. Ҳ. Пардаев, У. Маматқулов, С. Соатов каби илғор механизаторлар «оқ олтин» ҳосилини машиналарда теришда ўрнак бўлмоқдалар.

Хўжалик пахтакорлари ҳозирги кунда социалистик мажбурият ҳисобига «оқ олтин» тайёрламоқдалар. Улар бу йил давлатга жами 3500 тонна пахта сотиш мажбуриятини олишган.

Ё. ХЎЖАМБЕРДИЕВ.
Н. УБАЙДУЛЛАЕВА.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Самарқанд областининг саноат корхоналари коллективлари Улуғ Октябрнинг 56 йиллигини муносиб равишда кутиб олишга тайёрланиб, маҳсулотни реализация қилиш ҳажми бўйича ўн ойлик планни муддатидан илгари, 25 октябрда бажардилар. Маҳаллий саноат, «Заготхлопкотрест», Ғозғон мармар конлари бошқармаси, «Гелион» заводи, сут комбинати ва бошқа корхоналарнинг меҳнаткашлари шу муваффақиятга салмоқли ҳисса қўшдилар. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш анча кўпайтирилди. Область саноати октябрь ойининг охиригача пландан ташқари 17 миллион сўмлик маҳсулот беради.

* * *

Сирдарё областидаги саноат корхоналарининг коллективлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақани авж олдириб, маҳсулотни реализация қилиш ўн ойлик планини муддатидан аввал, 25 октябрда бажардилар. Коллективлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, ой охиригача қўшимча суратда ўн миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилиш мажбуриятини олдилар. (ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика ҳурмат тахтасига ёзилади:

Қорақалпоғистон АССР — область партия комитетининг секретари ўртоқ **Камолов**, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ **Ешимбетов**, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ **Айтмуротов**, Қорақалпоғистон АССР қишлоқ хўжалиги министри ўртоқ **Тўхтабоев**, совхозлар трестининг директори ўртоқ **Туремуротов**, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Кан**, «Узсельхозтехника» Қорақалпоғистон республика бирлашмасининг раиси ўртоқ **Примов**, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ешимбетова**;

Самарқанд области — область партия комитетининг секретари ўртоқ **Қодиров**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Ҳамроқулов**, область қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Жамолиддинов**, совхозлар трестининг директори ўртоқ **Муҳитдинов**, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Розиқов**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Аракелов**, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Шодиева**.

АДАБИЁТ, САНЪАТ ВА АРХИТЕКТУРА СОҲАСИДАГИ ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети адабиёт, санъат ва архитектура соҳасидаги Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотлари комитети тақдимини қараб чиқиб, қарор қабул қилдилар.

1973 йилги Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотлари адабиёт ва санъатнинг қуйидаги етук асарларига берилди:

Асқад МУХТОРОВга (**Асқад МУХТОР**) — **«Чинор»** романи учун.

Композитор **Алексей Федорович КОЗЛОВСКИЙ**га, постановкачи балетмейстер **Николай Сергеевич МАРКАРЬЯНЦ**га, дирижер **Дилбар Ғуломовна АБДУРАҲМОНОВА**га — **«Тановар»** балети учун.

Ўрол ТАНСИҚБОЕВга — **«Жонажон Ўзбекистон»**, **«Куз тонги»**, **«1971 йил оқшомида»**, **«Менинг қўшиғим»** деган 1972 йилги расмлар цикли учун.

Воҳид Йўлдошевич ЗОҲИДОВга — **«Донолар даврасида»** мақолалар тўплами учун.

Георгий Петрович ВЛАДИМИРОВга — **«Буюк бирлик»** мақолалар тўплами учун.

Лазиз Пўлатович ҚАЮМОВга — **«Ҳамза»** монографияси ва **«Замондошлар»** тўплами учун.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ АЛОҲИДА КИТОБЧА ҚИЛИБ ЧИҚАРИЛДИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «Адолатли, демократик тинчлик учун, халқларнинг хавфсизлиги ва халқаро ҳамкорлик учун» номли брошюрани нашр этди. Брошюра тинчликсевар кучлар жаҳон конгрессида 1973 йил 26 октябрда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев сўзлаган нутқнинг текстидан иборат.

Бу китобча кўп нусхада нашр қилинди. (ТАСС).

ЭФИОПИЯ ИМПЕРАТОРИ ХАЙЛЕ СЕЛАССИЕ I МОСКВАДА

Эфиопия императори Хайле Селассие I СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан 29 октябрда амалий визит билан Москвага келди.

Эфиопия ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида олий мартабали меҳмонни СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва бошқалар кутиб олдилар.

Учиш майдонида Қуролли Кучлар уч тури: пиёдалар, учувчилар, денгизчилар фахрий қоровули саф тортди, иккала мамлакатнинг давлат гимнлари ижро этилди.

Хайле Селассие I билан Н. В. Подгорний фахрий қоровул сафи олдидан ўтдилар.

Олий мартабали меҳмон аэродромдан ўзига ажратилган қароргоҳга йўл олди. Мотоциклчиларнинг фахрий эскорти ҳамроҳлигидаги машиналар кортежи ўтган кўчалар Эфиопия ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан, «Хуш келибсиз!», «Яшасин Совет — Эфиопия дўстлиги!» сўзлари ёзилган табрик алвонлари билан безатилган эди. (ТАСС).

4.850 МИНГ ТОННА УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1973 йил 29 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада: бир кунда	Шу жумладан машинада: мавсум бошидан
СИРДАРЁ	0,72	117,05	0,24	134,83
АНДИЖОН	0,30	112,42	0,32	133,53
ТОШКЕНТ	0,40	109,40	0,12	113,52
ҚАШҚАДАРЁ	0,47	109,06	0,79	98,92
СУРХОНДАРЁ	0,49	107,80	0,39	104,92
НАМАНГАН	0,50	104,79	0,57	145,96
ФАРҒОНА	0,46	101,81	0,49	117,37
САМАРҚАНД	1,19	100,58	0,55	133,11
ҚҚАССР	0,71	100,05	0,41	103,96
Хоразм	1,02	98,82	1,46	92,88
Бухоро	0,45	83,54	0,65	90,36
РЕСПУБЛИКА БЎЙИЧА:	0,60	104,13	0,50	117,43
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	0,72	93,44		
Қашқадарё	1,22	91,85		
Бухоро	0,61	35,36		
Республика бўйича:	0,83	88,45		

Суратларда: (чапда) Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхознинг пешқадам механик-ҳайдовчиси Раҳмон Ҳайдаров машина рулида.

А. Абалян фотоси.

Қўқондаги 2- пахта тозалаш заводига қарашли Учкўприк пахта қабул қилиш пункти бу йил минглаб тонна «оқ олтин» қабул қилиб олди. Суратда: ўнгда шу пунктдаги оқ тоғлар.

Р. Шамсуддинов фотоси. (ЎзТАГ).

МУСТАҲКАМ, БАРҚАРОР ТИНЧЛИК УЧУН

ТИНЧЛИКСЕВАР КУЧЛАРНИНГ ЖАҲОН КОНГРЕССИДА

Планета тинчликсевар кучлари анжуманининг 14 комиссияси 27 октябрь кечқурун ўз ишини бафуржа, ишчанлик билан бошлади. Шу комиссиялардан ҳар бирини, масалан «Тинч-тотув яшаш» ва «Халқаро хавфсизлик» ёки «Ривожланиш ва иқтисодий мустақиллик», Яқин Шарқ ёки қуролсизланиш комиссияларининг, шунингдек бошқа комиссияларнинг ҳам ишида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг лауреати Л. И. Брежнев нутқида баён этилган қоидаларни муҳокама қилиш энг асосий ўринлардан бирини олди. Конгресс қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқининг жуда катта аҳамиятини якдиллик билан таъкидламоқдалар, бу нутқда халқаро вазият чуқур ва атрофлича анализ қилиб берилганлигини, халқаро хавфсизлик, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун кураш проблемаларига кенг миқёсда конструктив баҳо берилганлигини уқтириб ўтмоқдалар.

Комиссияларнинг мажлисларида 27 ва 28 октябрь кунлари нутқ сўзлаган ва ахборот берган конгресс делегатлари ўзларини вакил қилиб юборган мамлакат ёки ташкилотларнинг нуқтаи назаридангина фикр изҳор этибгина қолмай, шу билан бирга муҳокама қилинаётган масалаларга доир таклифлар ва мулоҳазаларни ҳам ўртага ташладилар. Ҳозирги замоннинг энг ўткир проблемалари юзасидан батафсил мунозара давом этмоқда.

Ю. Циранкевич (ПХР) раислик қилаётган **«Тинч-тотув яшаш ва халқаро хавфсизлик»** комиссиясининг қатнашчилари ўз нутқларида шуни таъкидладиларки, урушлар бўлмайдиган дунёни, инсоннинг қадр-қиммати ҳурмат қилинадиган ва тараққиёт, озодлик, халқлар дўстлиги ҳамда ер юзидаги барча одамларнинг самарали ҳамкорлиги ҳукмрон бўлган дунёни қуриш ҳозирги вақтда инсониятнинг энг фахрли ва шу билан бирга энг муҳим вазифасидир.

Халқаро муносабатларнинг ҳозирги даври «совуқ уруш» сиёсатидан тинч-тотув яшаш принципларини қарор топдириш сари, муҳолифликдан музокаралар ва ҳамкорликлар сари бурилиш бошлаб бераётганлигини нотиқлар якдиллик билан таъкидламоқдалар. Бу бурилиш — аввало Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар тинчликсевар ташқи сиёсатининг натижасидир. Ғарбдаги бир қанча мамлакатларнинг реалистик сиёсати ҳам кескинликни юмшатишга кўмаклашмоқда. Блокларга қўшилмаган мамлакатлар, Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари ҳам халқаро майдондаги ижобий ўзгаришларга ёрдам бердилар.

Ю. Циранкевич, Э. Гайс (ГФР), патриарх Пимен, М. Окейе (Нигерия), Л. Хинклей (АҚШ), Э. Эдлер (ГДР), В. Эрли (Исроил), Ж. Астре (Франция), К. Трипатхи (Ҳиндистон) ва бошқаларнинг нутқларида шу нарса таъкидлаб ўтилдики, ҳозирги вазиятда халқаро хавфсизлик ва тинч-тотув яшаш принциплари бир-бири билан яқин ва чамбарчас боғланган, айнан шу принципларни тушуниб, дунё миқёсида амалга оширишгина халқаро хавфсизликни таъминлаши мумкин.

АҚШ империалистик доиралари ўтказаётган агрессив сиёсат мағлубиятга маҳкум этилганлигини делегат Д. Госван (Ҳиндистон) таъкидлаб ўтди. Эрксевар Вьетнам халқи агрессияга бардош бериб, ғалаба қозонганлиги бунга мисол бўла олади.

Бизнинг фикримизча, деди Д. Б. Дасильва (Перу), конгрессимиз олдида турган энг муҳим вазифалардан бири бутун дунёдаги кескинликни янада юмшатишга эришишдан, мавжуд кескинлик манбалари ёнгинини ўчиришдан иборат. Шу муносабат билан Яқин Шарқдаги аҳволнинг қалтислигини таъкидлаб ўтиш жуда муҳим, деб ўйлаймиз. Биноборин, шу районлардаги ва бошқа районлардаги проблемаларни ҳал этишга кўмаклашиш конгресснинг вазифасидир.

Мунозара давомида тинчликни ва халқаро хавфсизликни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлашга қаратилган конкрет таклифлар кўриб чиқилди.

«Тинч-тотув яшаш ва халқаро хавфсизлик» проблемаси билан шуғулланувчи комиссия мажлисида Ж. Массен (АҚШ) ва бошқалар ҳам сўзга чиқдилар.

Тинчликсевар кучлар жаҳон конгрессининг **Ҳинди-Хитой** комиссияси ўз ишини Камбоджадаги аҳволни муҳокама қилишдан бошлади. Комиссия раиси Андре Сукьер (Франция) қисқача доклад қилиш учун Тиунн Муммга сўз берди. Нотиқ халқларга, демократик давлатларга мурожаат қилиб, Пномпень режими билан алоқани узишга, унга фойда келтирувчи ҳар қандай ҳаракатларни қилмасликка чақирди.

Шундан кейин сўзга чиққан Ҳинди-Хитойга бағишланган Стокгольм конференциясининг президенти Вертил Захриссон Камбоджа вакилининг гапларини қўллаб-қувватлади.

СССР вакили ёзувчи Б. Полевойнинг нутқида совет кишиларининг ўз жонажон диёрида тинчлик учун курашаётган Камбоджа халқининг кураши билан бирдамлик ва чуқур ҳурмат туйғуси ўз ифодасини топди.

Ҳинди-Хитой проблемалари билан шуғулланувчи комиссия 28 октябрь эрталабки мажлисида Лаос ва Вьетнам халқининг тинчлик, демократия ва тараққиёт учун олиб бораётган кураши масалаларини муҳокама қилди. Ҳинди-Хитой ярим оролида Сайгон маъмурияти ҳамда Лаос ва Камбоджадаги реакцион экстремистлар урушни давом эттиришга, эришилган битимларни бардод қилишга уринаётганликлари таъкидлаб ўтилди.

К. Ж. Бакула (Ҳиндистон), Тран Хоай Нам (Жанубий Вьетнам), Л. Чультэм (МХР) ва бошқаларнинг нутқларида эрксевар кучлар бирлигининг Америка империалистларининг Ҳинди-Хитойдаги кирдикорларини кескин фош қилиб, пайини қирқишгина, Ҳинди-Хитой халқларининг миллий озодлик ва ватанпарварлик ҳаракатини жаҳон жамоатчилиги ҳар томонлама қўллаб-қувватлашигина Ҳинди-Хитой диёрида тинчликка олиб келиши мумкинлиги зўр куч билан уқтириб ўтилди.

Яқин Шарқ комиссиясига Югославия меҳнаткаш халқ социалистик иттифоқи президиуми секретариатининг аъзоси Клим Чорбе бошчилик қилмоқда. Шу комиссия мажлисларининг қатнашчилари Исроилнинг араб мамлакатларига қарши яна агрессия қилганлиги муносабати билан Яқин Шарқда вужудга келган проблемаларни муҳокама қилмоқдалар. Конгресс делегатлари Хавфсизлик Кенгаши тегишли қарорларини дарҳол бажариш юзасидан тинчликсевар кучларнинг ҳаракат программасини маъқулламоқдалар. Нотиқлар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқидаги фикрларни, жумладан Яқин Шарққа доир фикрларни қизғин қўллаб-қувватлашларини айтмоқдалар.

Жаҳон тинчлик кенгашининг бош секретари Ромеш Чандра ўз нутқида Яқин Шарқ проблемасини муҳокама қилиш чоғида бутун диққат-эътиборни Исроил агрессиясининг янги фактларига қаратишни, босиб олинган араб ерларида инсон ҳуқуқлари бузилаётганлигига, Исроил ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги резолюцияни бузаётганлигига қарши чиқишни ҳамда бошқа жуда зарур масалаларга эътиборни жалб этишни таклиф қилди. Комиссия КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг тинчликсевар кучлар конгрессидаги нутқида Яқин Шарқ тўғрисида баён этилган таклифларни қўллаб-қувватлайди, деб ишонч билдирди.

Ахмба Адан (Сомали), Эдуардо-Эс-Салам (Чили), Ричард Кенний (Буюк Британия) агрессорни қаттиқ қоралаб гапирдилар. Улар жаҳон жамоатчилигига мурожаат қилиб, Исроилни Хавфсизлик кенгаши қарорларини оғишмай бажаришга мажбур этиш учун курашни кучайтиришга чақирдилар.

«Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик» комиссиясининг кун тартибига қўйилган масалалари тинчлик тақдири учун жонкуярлик, хавотирлик руҳида муҳокама қилинмоқда. Каноник Р. Гоор (Бельгия) раислигидаги шу комиссия иши бошланиши биланоқ, унинг қатнашчилари қитъадаги кескинликни юмшатиш жараёнини жадаллаштириш ва янада кенгайтириш проблемаларига зўр эътибор бера бошладилар.

Чехословакия вакили Я. Муселик Европа хавфсизлигининг мустаҳкам системасини вужудга келтириш ҳеч қандай қаршиликсиз ўтадиган қисқа муддатли иш эмаслигини таъкидлади.

Болгария вакили Д. Братанов хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган умумевропа кенгашининг муваффақиятини қайд қилди ва уни ўринсиз равишда пайсалга солмай тугаллашга чақирди. У айрим доираларнинг бу кенгаш аҳамиятини камситиш йўлидаги уринишларини қоралади. Г. И. Эффлер (ГФР), К. Любберт (ГФР), Ж. Серафин (РСР), Ж. Денн (Франция), Р. Воле (Франция), БМТга кўмаклашиш уюшмасининг вакили Ван де Коппель доимий орган тузиш ғоясини қўллаб-қувватладилар, Венгрия вакили Ф. Липпени эса шу органнинг вазифалари нималардан иборат бўлиши лозимлигини айтиб берди.

В. Орилиа (Италия) Венгрия делегациясининг таклифини маъқуллади ва таклифга катта эътибор беришга чақирди.

К. Т. Мюравски (ГФР) Ғарбий Берлинга доир тўрт томонлама битимнинг ҳамма бандларини бажариш зарурлиги, чунки, унинг фикрича, шундай қилиш — Европадаги кескинликни янада юмшатишнинг асосий шарти эканлиги тўғрисида гапирди.

Сўнгра комиссия Европа Хавфсизлиги, иқтисодий интеграциянинг сиёсий ва ҳарбий жиҳатлари ўртасидаги алоқаларга, қитъанинг социал проблемаларини ҳал қилишга боғлиқ бўлган бир группа масалаларни муҳокама қилишга киришди. М. Бушман билан Ю. П. Рунге (ГФР) ўз мамлакатининг СССР, ПХР ва ГДР билан тузган шартномалари катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб, шу билан бирга бу шартномалар ҳал этилмаган масалаларни бартараф қилишнинг яхши замини эканлигини таъкидладилар.

Х. Дайн (Ҳиндистон) ва Л. Лофти (Миср Араб Республикаси) Европа давлатлари ўртасидаги муносабатларнинг яхшиланиши бошқа қитъалардаги мамлакатлар ривожига таъсир қилишини, шу сабабли бошқа қитъалардаги мамлакатларнинг халқлари Европада тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш соҳасидаги куч-ғайратларни қўллаб-қувватлаётганликларини уқтириб ўтдилар.

Халқаро демократик хотин-қизлар федерациясининг вакили Н. Дюмон Европа хавфсизлиги масалаларида сиёсий битимларнинг жуда муҳимлигини таъкидлади. Конгрессимизнинг вазифаси, деди сўнгра у, кескинликни юмшатиш жараёнларини кучайтиришга ёрдам беришдан, ҳамма халқлар гарданига оғир юк бўлиб тушаётган ҳарбий харажатларни камайтириш учун, СССР билан АҚШ ўртасида қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисидаги битимларни амалга ошириш учун кураш олиб боришдан иборат.

ПХР вакили Ротфельд ҳарбий кескинликни юмшатиш масалаларига тўхталиб, Л. И. Брежневнинг шу конгрессда сўзлаган нутқида бу масала юзасидан баён этилган ғоят муҳим қоидаларни уқтириб ўтди.

Осиёдаги тинчлик ва хавфсизликка империалистик давлатлар таҳдид солмоқдалар, шу сабабли, империализмга қарши кураш Осиё қитъасидаги халқларнинг бош вазифаси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади, — деган фикрни **«Осиёда тинчлик ва хавфсизлик»** комиссиясининг кўпгина қатнашчилари таъкидлаб ўтмоқдалар.

Комиссия раиси — Бангладеш Халқ Республикаси тинчлик кенгашининг фахрий президенти Абдус Муҳаммад Озод Самад, Венгрия тинчлик кенгаши раисининг ўринбосари Иштван Харш, Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний бошқармасининг раиси муфти Бобохонов ва бошқа нотиқлар ўз нутқларида Осиёда тинчлик ва хавфсизликка эришиш учун коллектив куч-ғайрат сарфлаш тўғрисида, коллектив хавфсизлик системаси орқали тинчликка эришиш мумкинлиги ҳақида гапирдилар.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги совет комитетининг раиси ёзувчи Мирзо Турсунзода Совет Иттифоқининг Осиёда коллектив хавфсизлик системаси тўғрисидаги қарорлари бутун дунёда СССР кўп йиллардан бери ўтказиб келаётган тинчлик ва ҳамкорлик сиёсатининг бевосита давоми ва ривожи эканини, Осиё халқлари хавфсизликка интилишининг ифодаси ва конкрет намоён бўлиши эканлигини таъкидлади.

Шри Ланка Республикаси тинчлик кенгашининг аъзоси С. А. Викремасингхе Ҳинд океанига туташ районларни ядросиз зона деб ҳисоблаш тўғрисидаги таклифни қўллаб-қувватлади.

Мажлисда сўзга чиққан Бангладеш Миллий Халқ партиясининг раиси Музаффар Аҳмад, Гондурас социалистик студентлар фронтининг бош секретари Виктор Мануэль Рамос Пекиннинг сиёсатини қораладилар ва бу сиёсат Осиёдаги кескинлик манбаларидан бири эканлигини айтдилар.

Р. Андриамонзату (Малагасия республикаси) раислигидаги **«Қуролсизланиш»** комиссиясида делегатлар қуролланиш пойгасини тўхтатишга боғлиқ бўлган проблемаларни муҳокама қилдилар. Планета тинчликсевар кучларининг вакиллари ўз нутқларида Совет Иттифоқининг вайронагарчилик ва қирғин воситалари ишлаб чиқаришни ва тўплашни тўхтатиш тўғрисидаги ташаббусига юксак баҳо бердилар.

БМТ Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзолари бўлган давлатлар ўзларининг ҳарбий харажатларини 10 процент қисқартириб, шу йўл билан тежаб қолинган маблағнинг бир қисмини ривожланаётган мамлакатларга ёрдам бериш учун топширишлари тўғрисида СССРнинг БМТ Бош Ассамблеяси муҳокамасига қўйган таклифини кўпгина нотиқлар юксак инсонпарварлик нишонаси деб атадилар.

Ғарбий Берлин жамоат арбоби Э. Клаус, Европа мамлакатлари халқаро ёшлар ташкилотининг вакили Н. Нэр ва бошқалар «совуқ уруш» давридан сарқит бўлиб қолган қуролланиш пойгасини яна давом эттириш хавфли эканлигини таъкидладилар.

ГДР вакили Г. Линдер, Чехословакия жамоат арбоби Ю. Цут, СССР Фанлар академияси АҚШ институтининг директори, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Г. А. Арбатов социалистик давлатларнинг халқаро кескинликни юмшатишга ва қуролсизланишга қаратилган қатъий йўли тўғрисида гапирдилар.

Мунозара қатнашчилари «Тинчлик йўлидаги ҳаракат» ташкилотининг (Франция) вакили В. Будурес, Финляндия делегати У. Вес, Миср миллий Ассамблеясининг аъзоси М. А. Ал-Қади, совет уруш ветеранлари комитетининг раиси П. И. Батов ва Планета тинчликсевар кучлари бошқа вакилларининг нутқларини ҳам тингладилар.

Конгресс делегатлари — **«мустамлакачиликка ва ирқчиликка қарши миллий озодлик кураши»** комиссиясининг аъзолари сўзлаган нутқларида Яқин Шарқ ва Жануби-Шарқий Осиё, Жанубий Африка ва Латин Америкаси мамлакатларининг номларини тилга олдилар. Мажлисга Мозамбик озодлик фронтининг вице-президенти Марсклино-дос Сантос раислик қилди.

Сўзга чиққан нотиқлар ўттиз миллионга яқин киши мустамлака режими шароитларида яшаб келаётганлигини ачиниб, қаҳр-ғазаб билан таъкидладилар. Мустамлакачилик давом этиб келаётганлиги халқаро кескинлик ва ҳарбий можароларнинг доимий манбаидир. Халқаро майдондаги ижобий силжишлар турли мамлакатларда миллий озодлик ҳаракатини янада ривожлантириш учун, миллий бойликларни унинг ҳақиқий эгаларига — озодлик ва осойишталик шароитида яшашга интилаётган халқларга олиб бериш учун янада қулай шарт-шароит яратаётганлигини делегатлар уқтириб ўтишди.

Айни мустаҳкам тинчликкина халқларнинг ўз социал ва миллий озодлиги учун муваффақиятли равишда кураш олиб боришига ҳамда ирқчилик ва мустамлакачиликни батамом тугатадиган, ҳозир мазлум халқларга жамият турмушини қайта қуриш, уларнинг экономикасини тўла суверенитет асосида ривожлантириш реал имкониятини берадиган халқаро муносабатлар системасини ўрнатишга шароит яратади.

Мунозара қатнашчиларининг нутқларида миллий озодлик курашига алоқадор бўлган бошқа проблемалар ҳам кўтарилди. Жумладан, бу курашда аёллар ва ёшларнинг роли тўғрисида, курашаётган халқларнинг бирдамлиги ҳақида гапирилди.

«Ривожланиш ва иқтисодий мустақиллик» комиссияси иш бошлаган пайтда унинг раиси доктор Сезар Рондон Левера (Венесуэла) Совет Иттифоқи ва унинг Коммунистик партиясининг давлатлар ҳарбий бюджетларини қисқартириш тўғрисидаги таклифини комиссия табриклаши лозим, деди.

Биринчи бўлиб сўз олган Доҳарилал Шансарм (Ҳиндистон) ривожланаётган мамлакатлар ривожидаги қийинчиликларни кўрсатиб ўтди. Империализмнинг мақсади бошқа мамлакатлар ҳисобига беблиски фойда ундириб олишдан иборат, деди у. Профессор Марк Цоломон (АҚШ) тинчликни мустаҳкамлаш масалаларида, империализм ҳукмронлигига қарши курашда кўп миллатлар ҳамкорлигининг аҳамияти тўғрисида гапирди. У тинчликсевар кучларнинг ирқий камситишга қарши чиқишини кучайтиришга чақирди.

Социализм-иқтисодий мустақилликка эришишнинг бирдан-бир йўлидир, — деб таъкидлади Базлор Раҳмон (Бангладеш) ўз нутқида. — Ривожланаётган мамлакатларнинг иқтисодий тараққиётида социализм мамлакатларининг иқтисодий ёрдами ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Халқларнинг иқтисодий мустақиллик йўлидаги кураши-озодлик йўлидаги курашнинг бир қисмидир, деди парламент аъзоси профессор Харш Малавия (Ҳиндистон). Социалистик мамлакатлар, аввало, Совет Иттифоқи иқтисодий ривожланиш учун курашда Ҳиндистоннинг энг яхши дўстларидир, — деган фикрни давом эттирган Ражендра Прасад (Ҳиндистон) мустамлакачиликка ва империализмга қарши курашда, янги мустамлакачиликнинг ҳамма формаларига қарши курашда Совет Иттифоқи ёрдам беришга доимо тайёр турганлигини таъкидлади.

Чедди Жаган (Гайана) ўз нутқида ривожланаётган мамлакатларнинг йўли-социализм йўлидир, деган фикрни ҳар томонлама асослаб берди. Социалистик йўлдан бориб муваффақиятга эришган ривожланаётган мамлакатларга Куба мисол бўла олади.

Атроф муҳитни муҳофаза қилиш — инсоният олдида турган муҳим проблемаларнинг биридир. **«Атроф муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги ҳамкорлик»** комиссиясида сўзга чиққан делегатлар табиий бойликлардан фойдаланиш масалалари ва инсон фаолиятининг атроф муҳитга таъсири, айниқса шу муҳитни ифлослантириши жаҳон жамоатчилигининг кенг доиралари эътиборини ўзига тортаётганлигини қайд қилдилар.

Комиссия раиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони академик Е. К. Федоров ўз нутқида атроф муҳитни муҳофаза қилиш проблемалари қуролсизланиш, ҳамкорлик, мустаҳкам тинчликни таъминлаш проблемалари билан чамбарчас боғлиқ эканлигини таъкидлади. Конгресс делегати А. Ландри (Франция) ҳам ўз нутқида шу фикрни изҳор этди.

Жанубий Вьетнам Республикасининг делегати фармакология доктори Ма Тхи Чу уруш одамларга ва табиатга қандай офатлар келтиришини гапириб берди. Унинг айтишича, жафокаш Вьетнам ерлари портлашлар натижасида тилка пора бўлиб кетган, шолипояларининг кўпчилиги, каучук ўрмонзорларининг учдан икки қисми нобуд бўлди. Ёмғир таъсирида тупроқ ҳаддан ташқари нураб кетмоқда, кўпгина сув манбалари заҳарланган, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсининг состави батамом издан чиқмоқда. Империализм агрессив ҳаракатларининг оқибати ана шундай бўлди.

«Маориф ва маданият соҳасидаги ҳамкорлик» комиссиясининг мажлисларида маданиятнинг ва маданият ходимларининг социал ривожланишдаги, тинчлик, миллий мустақиллик ва хавфсизлик учун курашдаги роли; ёшларга таълим бериш, уларни гуманизм ва халқлар дўстлиги руҳида тарбиялаш; халқларнинг ҳамжиҳатлиги ишида оммавий ахборот воситалари сингари проблемалар атрофлича зўр қизиқиш билан муҳокама қилинмоқда. Комиссия ишига ёзувчи Жеймс Олдриж (Буюк Британия) раислик қилмоқда.

Комиссия аъзоларининг нутқларида ирқчиликни, айирмачиликни, инсоннинг иззат-нафсига тегадиган, уни тирикчилик воситаларидан, озодликдан маҳрум қиладиган ҳамма иллатларни фош қилиш тўғрисидаги даъватлар неча марталаб янгради.

Шоир Жованни Сиидичи (Италия) ёзувчиларнинг тинчлик учун курашдаги масъул роли ҳақида гапирди. Рассом П. Арнольд (АҚШ) шу фикрни тасдиқлайдиган салмоқли далилларни айтиб берди. Американинг прогрессив санъат усталари ўз ватандошларининг асарлари виставкасини Москвага олиб келганлигини у маълум қилди, бу виставка Вьетнамдаги урушга қарши, тинчликни мустаҳкамлаш йўлидаги мавзуга бағишланганлигини айтди.

Карл Тимпер (Ғарбий Берлин) шуни айтдики, капитализм билан социализм ўртасидаги кучларнинг нисбати ўзгарганлиги маданият соҳасида ҳам ўз ифодасини топди. Капитализм мамлакатларидаги маданият арбоблари демократия ва тинчлик йўлидаги курашда ўз санъатларидан фойдаланишни ўрганмоқдалар.

Композитор Д. Б. Кабалевский (СССР) одамда дўстлик, бирдамлик, ҳамжиҳатлик туйғуларини тарбиялашда музика санъатининг роли тўғрисида гапирди.

Халқаро кескинлик юмшатилганлиги, давлатлараро муносабатларнинг турли соҳаларидаги алоқалар кенгайиб бораётганлиги мустаҳкам иқтисодий ҳамкорлик қилиш учун қулай истиқболларни очиб берди. Бу проблема **«иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик»** комиссиясининг муҳокамасига қўйилган эди. Бу комиссия халқаро иқтисодий қиёслаш институтининг директори Франц Немшак (Австрия) раислигида ўз ишини бошлади.

Клара Рис (АҚШ) комиссия мажлисида сўзлаган нутқида Шарқ билан Ғарб ўртасидаги савдо-сотиқни кенгайтириш зарурлигини таъкидлади.

Илмий-тадқиқот конъюнктура институтининг директори Н. В. Орлов (СССР) ҳам шу мавзуни ривожлантирди. У савдо-сотиқ соҳасида сунъий равишда вужудга келтирилган ҳамма тўсиқлар йўқотилиши, ривожланаётган мамлакатларнинг юксак даражада ривожланган мамлакатлар билан иқтисодий алоқаларини кенгайтириш зарурлигини айтди.

Доктор Фриц Гильперт (ГДР) ўзининг бутун диққат-эътиборини халқаро илмий ва техникавий ҳамкорликнинг турли формаларидан фойдаланишга қаратди.

Жаҳон собиқ фронтчилари федерациясининг бош секретари Уильям Купер (АҚШ) ўз нутқида мамлакатларнинг муваффақиятли ҳамкорлик қилишлари учун иқтисодий информацияни халқаро миқёсда алмаштириб туришни йўлга қўйиш лозимлигини таъкидлади, унинг фикрича, бу ишни БМТнинг тегишли ташкилотлари орқали амалга ошириш мумкин.

СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси профессор О. Т. Богомолов халқаро меҳнат тақсимоти, савдо-сотиқ соҳасида сунъий равишда вужудга келтирилган ва халқаро ҳамкорликка тўсиқ бўлиб турган тўғаноқларни йўқотиш, биргаликдаги илмий лойиҳаларни амалга ошириш проблемасига тўхталиб ўтди. Академик А. Ю. Ишлинский (СССР) ишлаб чиқаришнинг актуал вазифаларини ҳал этишда Совет Иттифоқи илмий-техника жамиятларининг аҳамияти ва бу ишда техника зиёлиларининг роли тўғрисида гапирди.

Вильгельм Бройер (ГФР) доимий халқаро органни ташкил этиб, унда иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этишни таклиф қилди. СССР савдо саноат палатаси президиумининг раиси Б. А. Борисов ташқи иқтисодий ҳамкорликда иқтисодий ва ташқи савдо ташкилотларнинг муҳим ролини таъкидлади.

«Социал проблемалар ва инсон ҳуқуқлари» комиссиясининг мажлисини очиш вақтида комиссия раиси, жаҳон касаба союзлари федерациясининг раиси Энрике Пасторино бундай деди: бу комиссиянинг роли социал проблемаларни ҳал этиш халқларнинг тинчлик йўлидаги жўшқин ҳаракати авж олиб кетган шароитда бутун инсоният учун жуда катта аҳамиятга эга эканлиги билан белгиланади.

Бизнинг фикримизча, деб таъкидлади Э. Пасторино, инсон ҳуқуқлари проблемасига боғлиқ бўлган масалаларни келажак учун ҳал этиш жуда муҳим ишдир. Биз урушдан низоли масалаларни ҳал этиш воситаси сифатида фойдаланишга барҳам беришимиз лозим.

Англия шахтерлар касаба союзининг бош секретари Жек Данн айтдики, инсон ҳуқуқлари соҳасидаги социал тараққиёт у ёки бу мамлакатнинг тарихий ривожи билан, шунингдек, ҳар бир давлатнинг социал-сиёсий системаси билан яқиндан боғланган. Совет Иттифоқи, — деди нотиқ, — тинч-тотув яшаш учун, мустамлакачиликка қарши, эксплуатацияга қарши курашчиларнинг суянган тоғидир. Совет кишиси учун давлат қилаётган ҳамма ишлар совет кишилари учунгина эмас, шу билан бирга бутун дунёдаги миллион-миллион кишилар учун ҳам қилинаётир. Тинчлик ва тинч-тотув яшашни қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Совет Иттифоқининг сиёсати, бутун дунёда ўз озодлиги учун курашаётган халқларга бераётган ёрдами инсон ҳуқуқлари тўғрисидаги чин ғамхўрликни ҳамма нарсадан кўра ҳам равшанроқ намойиш қилади.

ВЦСПС секретари В. Прохоров ўз нутқида шуни таъкидладики, Совет Иттифоқида инсон сиёсий ва социал ҳуқуқларининг кенг комплекси гарантиялаб қўйилган СССР инсон ҳуқуқлари халқаро нормаларини актив равишда қўллаб-қувватламоқда.

«Амнистия» халқаро ташкилотининг раиси Шон Макбрайд, БМТга кўмаклашувчи уюшмалар жаҳон федерациясининг бош секретари Гораций Перера, демократ юристлар халқаро уюшмасининг вакили Соланж Бувье Ажам ва бошқа делегатлар иқтисодий, социал ва маданий ҳуқуқлар тўғрисидаги халқаро фактни, шунингдек гражданлик ва сиёсий ҳуқуқлар тўғрисидаги фактни ҳамма давлатлар ратификация қилиши зарурлигини таъкидлади. Совет Иттифоқи бу муҳим ҳужжатларни биринчилар қаторида ратификация қилганлигини делегатлар мамнуният билан таъкидладилар.

Социал проблемалар ва инсон ҳуқуқлари комиссиясида 28 октябрь эрталаб бошланган мунозара маориф проблемалари атрофида қизиб кетди. Шу масала юзасидан сўзга чиққан Таи Соларин (Нигерия), Элен Такер (Канада), профессор Бернгардт (ГДР) социал проблемалар ва маориф ривожи билан инсон шахсини шакллантириш ўртасидаги чуқур алоқани, бу эса тинчликни сақлаш вазифалари, муҳимлигини тушуниш билан чамбарчас боғлиқ эканлигини таъкидладилар. Жанубий Вьетнам жамоат арбоби Нгуен Нгок Дангнинг нутқи мажлис аҳлини ҳаяжонга солди. Бу аёл Сайгон маъмуриятининг ёвузликларини, тинч манзилгоҳлар ҳамон бомбардимон қилиниб, ўққа тутилаётганлигини гапириб берди.

«Ҳукуматлараро ва ҳукумат қарамоғида бўлмаган ташкилотларнинг ҳамкорлиги» комиссиясининг раиси, халқаро тинчлик лейбористлари уюшмасининг президенти Кнуд Нельсен комиссия мажлисини очиб, мажлис аҳли халқаро ташкилотлар ҳамкорлигининг конкрет йўлларини белгилаб олиши лозим, деб таъкидлади.

Комиссия ишида қатнашувчи Конгресс делегатлари «совуқ уруш» ва қуролсизланиш пойгаси давридан халқаро кескинликни юмшатиш ва халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш даврига ўтилганлигини қизғин маъқулладилар.

Ҳукуматлараро ва ҳукуматлар қарамоғида бўлмаган ташкилотлар ҳамкорлигининг асоси — тинчлик учун, қуролсизланиш, миллий мустақиллик учун, ирқчилик ва империализм кучларига қарши курашдан иборат бўлмоғи зарур, деб таъкидлади жаҳон демократик ёшлар федерациясининг вакили А. Харгита.

Тинчликни давом эттириш ва сақлаб қолиш учун оммавий ташкилотларнинг БМТ билан ҳамкорлиги зарурлигини халқаро хотин-қизлар демократик федерациясининг президенти Х. Куусинен уқтириб ўтди. Ш. Жамол (Миср Араб Республикаси) БМТнинг ва БМТ хавфсизлик кенгашининг Яқин Шарққа доир резолюцияларини қўллаб-қувватлаш кампаниясини ўтказиш шу районда тезроқ тинчликка эришиш учун зарурлигини таъкидлади.

Турли мамлакатлар ва қитъаларнинг вакиллари — **Чилига доир комиссия** аъзолари — бошига оғир мусибат тушган Чили халқига астойдил ҳамдардлик, у билан бирдамлик туйғуларини изҳор этдилар. Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Куба хотин-қизлар Федерациясининг президенти Вильма Эспин Де Кастро раислигида ўтган бу мажлисда улар Чили президенти Сальвадор Альенденинг маслаҳатчиси Хоан Е. Гарсеснинг Чилидаги сўнгги воқеалар тўғрисидаги, реакция исёнга қандай тайёргарлик кўрганлиги ҳақидаги гапларини эшитдилар. Фашистлар тўнтариши Чили меҳнаткашларининг иродасини бука олмаганлигини нотиқлар таъкидлаб ўтишди. Чили Коммунистик ва Социалистик партияларининг раҳбарлари каби асосий касаба союз раҳбарлари ҳам яширин тарзда иш олиб бормоқдалар.

АҚШ делегациясининг аъзоси машҳур қўшиқчи Дин Рид Америка монополияларини Чилидаги тўнтаришни ташкил этишда айблади ва барча холис ният кишиларни Чили халқи билан бирдамлик ҳаракатини қўллаб-қувватлашга чақирди. Перулик шоир, университет профессори Уинстон Орильо, «Чили тўғрисидаги ҳақиқат» китобининг бир нусхасини делегатларга кўрсатди. Бу китобда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг, турли мамлакатлар таниқли, сиёсий ва жамоат арбобларининг Чили халқини қўллаб-қувватлаб айтган гаплари, Чилидаги сўнгги воқеаларга доир ҳужжатлар тўпланган.

Комиссия ишида Чили президентининг рафиқаси Ортенсия Бусси де Альенде иштирок этди.

Мажлисда сўзга чиққан ВЦСПС секретари С. А. Шалаев Совет кишилари фашистлар хунтаси билан дипломатия муносабатлари узилганлигини батамом маъқуллашларини айтди ва хунтани халқаро миқёсда яккалаб қўйиш зарурлигини уқтирди. Совет жамоатчилиги, деди нотиқ, барча мамлакатларда Чили билан бирдамлик миллий комитетлари тузишга, шунингдек, исёнчиларнинг жиноятларини қоралайдиган обрўли халқаро трибунал тузишга катта аҳамият бермоқда.

Вьи Тхи Кам (ВДР) Чилидаги ҳарбий хунтанинг ҳаракатларини қаҳр-ғазаб билан қоралади. У Чилидаги воқеалар билан империализмнинг Вьетнамдаги жиноятлари бир-бирига ўхшаш эканлигини таъкидлади. Манфред Коссок (ГДР) Чилидаги фашистлар хунтасини ҳақиқатда таниган Хитой раҳбарларининг номуносиб хатти-ҳаракатига эътиборни жалб қилди.

Мажлисда Чили Компартияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг аъзоси В. Тейтельбойм сўзга чиқиб, Чили ватанпарварлари кампанияси кенг қулоч ёзганлигини қайд қилди. У ҳарбий хунтани ичкарида ва ташқарида яккалаб қўйиш муҳимлигини таъкидлади.

29 октябрда конгресс комиссиялари ўз ишларини давом эттиради.

* * *

Конгресс номига Чад Республикасининг президенти ва ҳукумат бошлиғи Нгарт Томбалбайдан; Испания Коммунистик партияси Марказий Комитетидан, Болгария, Венгрия, ГДР, Монголия, Чехословакиянинг турли корхоналари ва ташкилотларидан табрикномалар олинди.

Украина Компартияси Марказий Комитети, Украина ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советидан; Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советидан; Қирғизистон Компартияси Марказий Комитети, Қирғизистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советидан; Тожикистон Компартияси Марказий Комитети, Тожикистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советидан; Арманистон Компартияси Марказий Комитети, Арманистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советидан; Шарқий Қозоғистон область партия комитетидан табрикномалар олинди.

(ТАСС).

МОСКВА С. М. БУДЁННИЙ БИЛАН ВИДОЛАШМОҚДА

Совет халқи, унинг Қуролли Кучлари оғир жудоликка учради. Гражданлар уруши ва Улуғ Ватан урушининг атоқли қаҳрамони, Совет қуролли кучларининг актив тузувчиларидан бири, машҳур саркарда, Совет Иттифоқи Маршали, уч марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони Семён Михайлович Будённий 26 октябрда вафот этди. Афсонавий халқ қаҳрамони, ҳаёти Социалистик Ватанга. Коммунистик партия ишига астойдил хизмат қилишнинг ёрқин тимсоли бўлган киши оламдан ўтди.

Союзлар уйининг пештоқида С. М. Будённийнинг портрети қора лентага ўраб қўйилибди. Қора мата ва албон тутилган колонналли залда 29 октябрда баланд супадаги гулдасталар орасига марҳумнинг жасади солинган тобут ўрнатилди. С. М. Будённий ҳарбий парад формасида маршаллик юлдузи ва бир неча қатор орден планкалари бор. Супа олдидаги атлас ёстиқчаларда Совет Иттифоқи Қаҳрамонининг учта Олтин юлдузи, Ленин орденлари, Қизил Байроқ орденлари, биринчи даражали Суворов ордени, бир қанча чет давлатларнинг орденлари ва медаллари ҳамда Семён Михайловичнинг улуғвор хизматлари учун берилган бошқа мукофотлар бор. Маршалнинг Фахрий революцион қуроли ҳам шу ерда.

Тобут боши узра тортилган катта албоннинг четлари қора лента билан ҳошияланган. Супа теварагида ва залда кўпдан-кўп гулчамбарлар қўйилган. Шуларнинг биридаги қизил лентага бундай деб ёзилган: «Семён Михайлович Будённийга КПСС Марказий Комитетидан». Унинг ёнида СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан қўйилган гулчамбарлар турибди. СССР Қуролли Кучлари шахсий составидан, СССР Мудофаа министрлигидан, СССР мудофаа министридан, СССР Қуролли Кучлари Бош штабидан, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасидан, марҳумнинг қариндош-уруғлари ва ёр-биродарларидан қўйилган гулчамбарлар турибди.

Эрталаб соат 10. Колонна залига кириш бошланади. Дафн этишни ташкил қилиш ҳукумат комиссиясининг аъзолари А. А. Гречко, А. П. Кириленко, И. В. Капитонов, М. А. Яснов, Л. В. Смирнов, П. Ф. Батицкий, А. А. Епишев, Л. И. Греков, М. С. Смиртюков, И. В. Тюленев, К. Ф. Селютин С. М. Будённий тобути ёнида фахрий қоравулликда турадилар.

Пойтахтдаги корхоналарнинг ишчилари, хизматчилар, студентлар, Совет Армияси ва Флотининг жангчилари, коммунистлар, комсомоллар, партиясизлар, жамоат ташкилотларининг вакиллари, катталар ва болалар марҳумга чуқур ҳурмат билан, С. М. Будённий тобути олдидан мотам қайғусида сукут сақлаб ўтяптилар.

Бизда афсонавий саркардани, халқ қаҳрамонини билмаган киши борми! Партия Марказий Комитети ва шахсан В. И. Лениннинг кўрсатмасига биноан 1919 йилнинг ноябрида тузилган Биринчи отлиқ армия С. М. Будённийнинг қўмондонлиги остида гражданлар урушининг кўпгина фронтларида душманларни тор-мор келтирди. Тилларда достон бўлган отлиқ армия мағлубият нима эканлигини билмасди ва ўзининг жанговар байроқларини сўнмас шуҳратлар билан қоплади.

Кишилар оқими Союзлар уйининг остоналаридан узоққа сербар лента бўлиб чўзилди. Гражданлар уруши ва Улуғ Ватан урушининг сочи оқарган ветеранлари, Россиядаги уч революция қатнашчилари — партия ветеранлари, ҳарбий саркардалар афсонавий қаҳрамон билан видолашгани келишди.

(ТАСС).

ҲИНДИСТОН Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ВИЗИТИНИ КУТМОҚДА

ДЕҲЛИ, 27 октябрь. (ТАСС). Турли сиёсий ва жамоат ташкилотлари вакилларининг Деҳлида ўтказилган кенгаши қатнашчилари Ҳиндистон халқи КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневни мамлакатимизга келган вақтида жуда хушнудлик билан кутиб олади, дедилар. Улар қабул қилган резолюцияда Л. И. Брежневнинг ер юзида тинчликни ва хавфсизликни таъминлашга, Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган фаолиятига юксак баҳо берилди.

Тинчлик ва бирдамлик умум Ҳиндистон ташкилоти чиқарган баёнотда, Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қиладиган визити икки мамлакат ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани ҳеч шубҳасиз, чуқурлаштиради, янги мазмун билан тўлдиради, дейилади.

Шу кунларда матбуот, радио, телевидение, Ҳиндистоннинг кенг жамоатчилиги Совет — Ҳиндистон дўстона муносабатларининг ҳозирги ҳолатини ва уни кенгайтириш истиқболларини шарҳлаб бермоқда.

Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қиладиган визити, деб ёзади «Ҳиндистон таймс» газетаси, «ҳар иккала мамлакатнинг Осиёда ҳамкорликни янада чуқурлаштириш ва мустаҳкамлаш йўлидан бориш истаги катта» эканлигидан далолат бериб турибди.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика Ҳурмат тахтасига ёзилади:

Фарғона области — область партия комитетининг секретари ўртоқ **Шамсиддинов,** область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Умаров,** область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Қодиров,** совхозлар трестининг директори ўртоқ **Султонов,** пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Мирзаахмедов,** «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Хўжаев,** область комсомол комитетининг секретари ўртоқ Сайдаматов;

Норин райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Жўраев,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Қоримаматов,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Қамбаров,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Акрамов,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ҳасанов;**

Ленинобод райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Курбонов,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Саидназаров,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Каримов,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Матниёзов,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Мамутов;**

Москва райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Турсунов,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Бадалов,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармаси бошлиғи вазифасини ижро этувчи ўртоқ **Раҳмонов,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Тружников,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Янгибоев;**

Балиқчи райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Тожибоев,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Маликов,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Солибоев,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Холмирзаев,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Абдураҳмонова;**

Янгиқўрғон райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Турсунқулов,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Тўйчибоев,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Умрзоқов,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Герасимов,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Жўрабоев;**

Тўрақўрғон райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Бобохонов,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Сиддиқов,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Ким,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Жалилов,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ҳафизова;**

Задарё райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Тожибоев,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Аширов,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Қўлдошев,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Ли,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Убайдуллаева.**

Сирдарё область, Оқолтин районидаги Ворошилов номли 10-а совхозининг Эргаш Жўраев етакчилик қилаётган бўлим заршунослари 547 гектар майдондан 25 центнердан ошириб хирмон кўтарди. Шу кунларда социалистик мажбурият ҳисобига пахта тайёрланяпти. Бўлим далаларида 13 та «зангори кема», 7 та кўсак ва тўкилган пахтани йиғиб оладиган машиналар бир меёрда ишлаб турибди. Бу ишда «Ҳурмат белгиси» ордени кавалери Умарқул Саидқулов, Мўмин Алиқулов, Ҳамро Исҳоқов, Содиқул ва Амирқул Шералиевлар ўрнак бўлишяпти. Суратларда (юқоридан) шу кунгача 260 тоннадан ошириб машинада пахта терган моҳир механизатор Саидқул Шералиев. Пастда комсомол аъзоси, Уринқул Абдуллаев машина бункеридан тележкага «оқ олтин» тўкаётир.

Ф. Лутфуллаев фотолари.

КАМАРБАСТА

ЛАВҲА

«Қизил Ўзбекистон» колхозининг пахтазорлари, боғлари, бедазорлари, янги қурилаётган муҳташам посёлкаси катта Ўзбек трактининг шундай ёқасида жойлашган. Колхоз қишлоқларининг йўллари республикамизнинг шу катта йўлига келиб қуйилади. Мана шу туташлик хўжаликнинг умумий ҳаётидаги, тақдиридаги катта маъноларни англатади. «Қизил Ўзбекистон» колхози бутун серқуёш Ўзбекистоннинг жажжи бир парчаси, бамисоли қуёшдан бир тутам шуъла, дарёдан бир қатра! Бугун республика бўйлаб улкан 4.850 минг тонналик «оқ олтин» хирмони учун кетаётган қизғин курашнинг бир оташин участкаси — мана шу хўжаликнинг далалари, оппоқ пахтазорлари. «Қизил Ўзбекистонликлар» республиканинг катта хирмонига камарбасталардир.

Ўзбек трактига лаб босган, нарёғи олис, кўз илғамас уфқларга сингиб кетган пахтазорлар бағрида кезаман. Менга мана шу сахий кенгликлар эртакларда ривоят қилинган сеҳрли олтин сандиқ, очил дастурхонларга нимаси биландир жуда-жуда ўхшаб кетади. Совет кишилари олтин қўллар билан, дарҳақиқат, далаларнинг олтин сандиғидан хазиналар топди, уни чинакам очил дастурхонларга айлантирди. Ғаройиб хаёллардан бўшаб, далага боқаман. Сўл ёндаги карталарда «зангори кема»лар карвони оҳиста саф тортиб ўрмалашади, улар ҳам шу кетишда уфққа йўл олаётгандай. Ўнг томондаги чексиз пахтазорларда белига этак тутган сон-саноқсиз одамлар юлдузлардай сочилган. Улар орасида дала меҳнаткашлари ҳам, мактаб муаллимлари ва ўқувчилар ҳам, райондаги айрим ташкилотларнинг вакиллари-ю, колхоз бухгалтериясининг ходимлари ҳам бор. Суяги меҳнатда қотган, меҳнатга, далага ўрганган, пенсияга узатсалар ҳам, уйларида тинчиб ўтиролмайдиган чолу кампирларни ҳам шу ерда кўраман. Мана шу қизғин дамларда ҳамма ўзини сафарбар деб билади. Дош қозонлар қуриб ўтказадиган тўйлари, данғиллама ҳовли-жойлар, минадиган машиналари, уйларини чароғон қилиб турган чироқлар, жамики орзу-ҳавасларнинг боиси мана шу тиллога тенг толалар эмасми?! Эзгу-ҳис-туйғулар, орзу-аъмоллар уларни каллаи саҳардан далага етаклайди, белларига қувват, юракларига куч-ғайрат бағишлайди.

Колхоз минг гектарга яқин ерга пахта экади. Планни бажармаган йили йўқ. Ўтган йил 150 процентли маррани эгаллаган эди. Бу йилги режалар тарозиларнинг янада каттароқ тошлари билан ўлчанади. Хўжалик яқинда гектар бошига 36 центнердан дурдона етиштириб, мажбуриятни муддатидан анча олдин ўринлатди. Ленин орденли бригадир Ислом Қаршиев, Ражаб Туропов, Жавли Шукуров бошлиқ бригадалар аъзолари ҳосилдорликни 45-50 центнерга етказдилар. Колхозда меҳнат сурониниг карвонбошилари — механизаторлар Ғани Дўсанов, Эмин Даминов, Муҳтарама Аҳмедова сингари механизаторлар «пўлат от»ларда терим пойгасида илғорликни бир лаҳза ҳам қўлдан бермай келдилар. Улар ҳозиргача «зангори кема» «ҳовуч»ларидан 150-200 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар. Бу азамат механизаторларнинг қўли рулда, пўлат отларининг туёғидан ўт чақнаб турбди. Ҳали уларнинг далада қиладиган ишлари кўп. Чевар қизлардан — Майрам Кенжаева, Қундуз Оллоёрова, Ўғилой Турдиева каби ўнлаб кўп минг килограммчиларнинг ҳар бири 15-20 тоннадан олтин тола териб, хирмонга муносиб улуш қўшди.

Колхоз пахтазорлари кейинги бир неча йил давомида вилт офатига дуч келиб, ҳосилнинг чўғи пасайиб қолган эди. Олимларимизнинг доно зеҳни бунёдга келтирган ғўзанинг «Тошкент» навлари бу колхоз аъзоларининг ҳам жонига ора кирди. Вилт далалардан бадарга бўлди! Хўжаликда икки йил бурун яна бир тажриба ҳам ўтказилди. Тажриба учун бир неча гектар жойга яхши ният билан «С-6030» навли ипак толали пахта чигитини экишди. Натижа чакки бўлмади, Ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил олинди. Бу — уларнинг ғайратига-ғайрат қўшди. Ўтган юбилей йилида бир ватўласига 300 гектар майдонга ипак пахта экилди. Улар парваришдан чарчашмади. Ғўза ниҳолларини авайлаб ўстиришди. Кузга келиб, кўтарилган ҳосил ҳисоб-китоб қилинди-ю, хўжаликдаги катта-ю кичикнинг қувончи ичига сиғмади: ахир гектар бошига 35 центнердан ипак толали пахта етиштириш ҳазилакам гапми?!

Колхоз ўтган йили фақат пахтачиликнинг ўзидан 2,5 миллион сўм даромад қилди. Бу, Яккабоғ районидаги хўжаликлар орасида пахтачилик бўйича катта кўрсаткич эди. Хўжалик бу йил ҳам 300 гектар ерга худди шундай навли пахта экиб, 36 центнердан дурдона етиштирди. Бу фақат ипак толали пахтадан олинган ҳосил, холос!

Пахта далаларида ҳали ҳосил кўп. Ҳар куни давлат қабул пунктларига 1-1,5 процентдан «оқ олтин» етказиб берилмоқда. Колхознинг пахта ортган тележкалар карвони йўлларда боряпти. Терим авжи пасайгани йўқ. Бутун «Қизил Ўзбекистон»ликлар далада!

М. САФАРОВ.

Қашқадарё область Яккабоғ райони.

ПЎЛАТ ҚАНОТЛАР

Бу йил «Ўзбекистон» маркали машина бункеридан 250 тонна пахта тўкиш мажбуриятини олганман. Сўзимнинг устидан чиқиш учун ҳар куни камида 4 тоннадан «оқ олтин» теришим керак. Бунга эришиш учун бор кучимни ишга соляпман.

Механизаторнинг иши мард ва жасоратли кишининг ишидир. Чунки терим машиналари бутун йил давомида жуда қисқа 30-35 кун, зўр берса ундан сал ортиқроқ ишлайди. Мана шу муддат йиғим-теримнинг муваффақиятини ҳал қилади. Мен айни маҳалда комсомол-ёшлар бригадасига бошчилик қиламан. 40 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирганмиз. Ҳосилнинг 70 процентини «пўлат этак»лардан тўкишга сўз берган эдик. Сўзимизнинг устидан чиқдик. Ҳар гектар ердан 30 центнердан хирмон кўтариб, йиллик маррани қисқа муддатда эгалладик. Робия Узоқова, Муқаддас Чориева, Барно Ҳасанова каби серғайрат дугоналарим эришилган муваффақиятга баракали ҳисса қўшдилар.

Колхозимизда барча терим машиналари юқори унум билан ишлатиляпти.

Ҳозир механик-ҳайдовчилар ҳаётида энг долзарб палла. Агар машинанг бир дақиқа тўхтаб қолса, қўшни ва мусобақадош ҳамкасбингдан ортда қоласан. Колхоз бўйича терим суръатига салбий таъсир қиласан. Буни яхши англаган механизаторларимиз ҳар бир машинанинг қаровини яхшилаш, уни тўхтовсиз ишлатиш, бугун кечагидан, эртага бугунгидан ҳам кўпроқ пахта теришга интилмоқдалар. Хўжалигимизда агрегатлар группа усулида ишлатилмоқда. Шунга мувофиқ колхоз бош инженери Жаҳон Ҳожиев бошлиқ бир группа механиклар зарур ёрдам кўрсатишга доим шай бўлиб турибдилар.

Пахта обрў-эътиборимиз, шон-шуҳратимиздир. Буни чуқур тушунган механик-ҳайдовчи уни ерга тўкилиб исроф бўлишига йўл қўймайди. Тракторнинг ғилдираклари олдига махсус тўсиқлар ўрнатилган. Агрегат шпинделлари тез-тез тозаланиб, мойланиб турибди. Тележкачилар ўртасида пахтани нес-нобуд қилмаслик, ҳар бир чигит пахта тарози босиши тушунтириб қўйилган. Бу тадбир ҳосил нобудгарчилигининг олдини олишимизга ёрдам бермоқда.

Колхозимиз бўйича 1634 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирилган. Беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида партия, халқ олдида катта ваъда берганмиз. Давлатга 6500 тонна дурдона етказиб беришимиз ёки ҳар гектар ердан 40 центнердан хирмон кўтаришимиз керак. Бу айтишга осон. Бу масъулиятли вазифа — ҳар бир колхозчи, механик-ҳайдовчидан зўр жасорат, мардлик кўрсатиб меҳнат қилишни тақозо этади. Биз КПСС Марказий Комитети маъқуллаган Ўзбекистон ССР механик-ҳайдовчиларининг мамлакатдаги барча пахтакорларга йўллаган мактубини катта қизиқиш ва қониқиш билан ўқиб ўрганиб чиқдик. Бутун ишимизни ана шу жанговар чақириқ, даъватнома асосида уюштиришга интилмоқдамиз.

Районимизнинг 70 минг тонналик, областимизнинг 500 минг тонналик катта хирмони она Ватанимиз куч-қудратини оширишга, меҳнаткашлар фаровонлигини янада яхшилашга ҳисса бўлиб қўшилади.

Раъно СОБИРОВА,

Қоракўл районидаги «Октябрь» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

Деҳқон бўлсанг шудгор қил!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 1973 йил 29 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — ҳайдалган майдон (гектар ҳисобида); учинчи стун — планнинг бажарилиш проценти

Хоразм	2766	34,6
Тошкент	62686	29,9
Наманган	13828	10,3
Фарғона	9782	9,9
Бухоро	10200	5,6
Қашқадарё	7875	5,6
Андижон	8812	4,6
Сурхондарё	6388	4,5
Сирдарё	10568	3,6
Самарқанд	7755	3,3
ҚҚАССР	1193	1,8
Республика бўйича:	141853	8,3

ҲАМКОРЛАР

ИШЧИ-ДЕҲҚОН ЁЗИШМАСИ

«Ташхимсельмаш» заводи коллективига Самарқанд область, Пастдарғом районидаги «Москва» колхози деҳқонларидан хат келди:

«Машинасоз дўстлар!» — дейилган эди унда. — Сизларнинг мададингиз учун минг бор ташаккур.

Колхозимиз йил сайин пахтадан мўл ҳосил етиштириб келади. Аммо у ҳар йили уни етиштиришда турли зараркунандалар, айниқса вилт касаллиги билан қаттиқ курашишга тўғри келарди. Баъзан ҳосилимизнинг унча-мунча қисмини бой бериб қўярдик. Бу йил эса бунинг акси бўлди. Вилт йўқотилди. Далаларимизда ҳосил чўғи кўп. Терим рақамлари кўзлаган маррамиздан ошиб кетди.

Эришган ютуғимизда Сиз, азиз машинасозларнинг катта кўмагингиз бор. Сизлар ишлаб чиқараётган «ОВХ-14» чанглагич-пуркагич машиналари бизга қўл келди. Улар зараркунандаларга қирон келтиришда, ғўза барғини тўкиш ва пайкалларга вилтга қарши кимёвий дорилар пуркашда оғиримизни енгил қиляпти...

Сизларнинг мададингиздан миннатдор бўлиб:

«Москва» колхози деҳқонлари».

Деҳқонларнинг хати ишчилар коллективи томонидан қизғин кутиб олинди. Меҳнатларига берилган юксак баҳодан қалблари фахрланиш ҳисси билан тўлиб-тошди. Чиндан ҳам ишчи меҳнатига деҳқон ташаккуридан ҳам юксакроқ баҳо, мукофот борми! Ишчи ва деҳқон — дўст ва қадрдон!

Дўстлар хати жавобсиз қолмади. Завод ишчилари колхоз деҳқонларининг мактубига жавоб йўллади. Улар ўз мактубларида бундай дейишди:

«Азиз дўстлар! Миннатдорчилигингиз учун катта раҳмат. Сизнинг хатингиз бизнинг ишимизга берилган юксак баҳодир.

Биз, машинасозлар бундан кейин ҳам деҳқон оғирини енгил қилишда бутун куч-ғайратимизни аямаймиз. Қолаверса, мақсадимизнинг асл маъноси ҳам шу: Сизларга ҳамкор ва мададкор бўлиш! Чунки биз ишчи халқи ер нималигини, деҳқон меҳнати нималигини яхши биламиз...

Заводимиз механизациялаштирилган замонавий корхоналардан бўлиб, қишлоқ аҳлига беминнат хизмат кўрсатиш, етиштирилган мўл ҳосилни ўз вақтида йиғиб-териб олишда пахтакорларга кўмак беришда ва ерларнинг унумдорлигини тағин ҳам оширишда муҳим роль ўйнайди.

Шу йилнинг ўзида ғўза барги дефолиацияси бошлангунга қадар 2506 «ОВХ-14» чанглагич-пуркагич машиналари ишлаб чиқариб қишлоқ меҳнаткашларига жўнатдик. Бу — мўлжалдагидан кўп. Самарқанд областининг ўзигагина 143 ўрнига 150 та агрегат тайёрлаб бердик. Бунинг 7 донаси йилнинг тўртинчи квартали ҳисобига ишлаб чиқарилди.

Пахта йиғим-терими авж олган ҳозирги долзарб кунларда бизга юборган илиқ мактубингиз ишчиларимиз билакларига янги куч бағишлади...»

Завод ишчилари деҳқонларнинг ишончига лойиқ меҳнат қилиб, йиллик топшириқларини барвақт бажариш учун курашаётганликларини ҳам ёздилар.

«Ташхимсельмаш» заводи республикадаги кўпгина корхоналар сингари ўз оталиғидаги Ўрта Чирчиқ райони деҳқонларига ҳам яқиндан мадад бермоқда. Хўжаликка пахтачиликда кенг қўлланиладиган химиявий механизмларга турли хил эҳтиёт қисмлар узлуксиз жўнатилиб турилди. Ишчилар «ОВХ-14» агрегатлари ремонтида ёрдам беришди. Корхона конструктори О. Погосян бошчилигида техника хизмати кўрсатувчилар группаси районнинг ўн олти хўжалигида икки ҳафта бўлиб, 100 дан ортиқ агрегатни сифатли ремонт қилиб бердилар. Натижада районда дефолиация одатдагидан 10 кун илгари бошланди. Терим даврида ғўза барглари тўктирилган далаларда юзлаб пахта териш машиналари жавлон урди.

Корхона коллективи деҳқонларга тағин ҳам яхшироқ кўмаклашиш мақсадида янги-янги резервларни ишга соляпти. Замонавий ускуналар билан жиҳозланган иккита цех ишга туширилди. Монтаж ишлари поток усулида олиб борилди. Авваллари бошқа корхоналардан келтириладиган машина қисмлари эндиликда заводнинг ўзида тайёрланадиган бўлди.

Сифат — корхона юзи. Заводдаги ҳар бир ишчи, инженер-техник ходимнинг шиори шу. Я. Умнов, В. Федоров, Н. Романов, В. Бочкарев сингари илғор ишчилар сифатли маҳсулот тайёрлашда ташаббускорлик қилишяпти. Коммунистик меҳнат зарбдори йиғувчи слесарь Г. Какурин, фрезерчи А. Костриков, ишчи Р. Бегматов, И. Гордиенколар ўз ҳамкасбларига намуна бўлишмоқда. Ака-ука Шомил ва Фарид Ҳисомиддиновлар меҳнатсеварлиги билан эътибор топмоқдалар. Йиғув конвейеридан тушаётган «ОВХ-14» агрегатларини йиғишда А. Горин бошлиқ йиғувчи слесарлар бригадаси мусобақада олдинда бораётир.

«Эришилган муваффақиятларимизнинг ҳаммаси шуни кўрсатиб турибдики, биз дунёда энг ажойиб кучга — ишчилар билан деҳқонлар кучига таянмоқдамиз». Доҳий Лениннинг бу сўзлари ишчи-деҳқон ҳамкорлигининг буюк қудратини тўла кўрсатиб берувчи далилдир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг республикамизга Халқлар дўстлиги ордени топширилишига бағишланган тантанали қўшма мажлисида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Ўзбекистон ишчиларининг халқ хўжалигида тутган ўрнига юксак баҳо берди. **«Ишчилар синфи, — деди у, — социалистик Ўзбекистоннинг суянган тоғидир, коммунистик қурилишда партия йўлининг актив ўтказувчи кучидир, колхозчи деҳқонларнинг ишончли иттифоқчиси ва таянчидир».**

Дарҳақиқат, ишчи-деҳқон — оға-ини. Улар бир-бирларига ҳамиша, ҳар қадамда ҳамкор ва мададкор.

Н. САЪДУЛЛАЕВ.

«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Республикамизнинг улкан «оқ олтин» тоғларини тиклашда механизаторлар етакчи фигура бўлиб қолмоқда. Суратларда: шу кунгача 400 тоннадан ошириб машина бункеридан пахта тўккан Андижон область Ленин районидаги «Правда Востока» колхозининг бригада бошлиғи, илғор механизатор Каримжон Шералиев, 250 тоннадан ошириб пахта терган Сирдарё область Ворошилов районидаги «Социализм» совхозининг механик-ҳайдовчиси Турғунбой Абдураҳмонов, «зангори кема» бункеридан 900 тоннадан ошириб пахта тўккан Сурхондарё область Шеробод районидаги Ленин номли совхознинг донгдор механизатори, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Абдусаттор Қурбоновларни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотолари.

ДУГОНАЛАР

Ўзбекистоннинг донгдор механик-ҳайдовчиси, Ленин ордени кавалери Чиннихол Худоёрова бу йил мавсумда 495 тонна пахта териб берди. Республикада бундан ҳам юқори кўрсаткичлар бор, албатта. Лекин Худоёрованинг тонналари алоҳида хусусиятга эга: у пахтани ўз меҳнат отпускаси вақтида терди. Худоёрованинг ўзи эса Шеробод район комсомол комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлайди.

Чиннихол Худоёрова Шеробод даштидаги қўриқ ерларда бундан беш йил муқаддам биринчи марта комбайнни бошқарган эди. Тошкент қишлоқ хўжалик институтини битириб чиққан Чиннихол ўша вақтда район қишлоқ хўжалик бошқармасининг агрономи бўлиб ишлар эди. У машинани бошқарибгина қолмай, кўпгина бошқа дугоналарини ҳам бу ишга жалб этди. Район комсомол ташкилотини бошқаришга киришгандан кейин эса шахсий намуна кучи камлик қилаётганини, қизларга одам кам бўлган қўриқ ер учун ғоят муҳим механизаторлик касбини ўргатиш зарурлигини тушуниб олди.

Комсомол комитетининг секретари ташаббуси билан район марказида ва хўжаликларида механизаторларнинг курслари очилди. Колхозчи қизлар совхозларнинг хотин-қиз ходимлари, район муассасаларининг хотин-қиз хизматчилари, юқори синфларнинг ўқувчи қизлари шу курслар тингловчиларининг ярмини ташкил этди.

Бу йил куз фаслида район далаларида қизлардан етмиш беш киши механизатор бўлиб ишлади. Муҳаррам Қурбонова, Бибинор Мўминова, Ойсира Мулкамолова ва уларнинг дугоналари мавсум нормаларини тўла ва ошириб бажариб, теримни давом эттирмоқдалар.

Ҳозир Чиннихол яна ўз секретарлик вазифасини бажармоқда. Лекин ҳозир ҳам пахта терими унинг асосий ташвишларидан бири. Район пахта тайёрлаш планини бажариб қўйди, мажбуриятни бажариш учун қизғин кураш давом этмоқда. Ёш чўлқуварлар, уларнинг комсомол етакчиси Чиннихол Худоёрова ана шу курашнинг олдинги сафида бормоқдалар. (ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»га ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ЖИЛОВСИЗ» АВТОБУС

Юқоридаги сарлавҳа билан босилган («Совет Ўзбекистони», 1973 йил 18 август) танқидий мақолада 124-маршрутда қатновчи автобуслар ишидаги камчиликлар очиб ташланиб, Тошкент шаҳридаги 5-автомобиль паркининг раҳбарлари йўловчилар талабига эътибор бермаётганлиги кўрсатилган эди.

Текширишда мақолада келтирилган фактлар тасдиқланган. Текшириш якунлари 5-автомобиль паркининг коллективи ўртасида муҳокама қилинган.

Автобуслардан фойдаланиш бўлимига ҳар қандай шароитда ҳам ушбу маршрутни планда кўрсатилган миқдордаги автобуслар билан таъминлаш ва қўшимча равишда яна битта автобус ажратиш масаласини ҳал этиш топширилган. Диспетчерлар ва автобус ҳайдовчилар ҳаракат графигига қатъий риоя қилиш ҳақида огоҳлантирилган. Бу маршрутда автобусларнинг қатнови автомобиль парки жамоатчилиги томонидан назорат остига олинган.

Тошкент шаҳар пассажирларни ташиш бошқармаси редакцияга шуларни маълум қилди.

ЧОРВАЧИЛИК РАВНАҚ ТОПЯПТИ

«Коммуна» колхози Гурлан районидагина эмас, Хоразм областида ҳам юксак ривожланган хўжаликлардан бири. КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган колхоз меҳнат аҳли кейинги йилларда қишлоқ хўжалигининг муҳим тармоғи — чорвачиликни рентабелли соҳага айлантиришга алоҳида эътибор бермоқда. Шунинг учун ҳам бу тармоқ тез равнақ топяпти.

Яқинда биз шу колхозда бўлиб, правление раиси ўртоқ Йўлдош Бойматов билан чорвачилик ҳақида суҳбатлашдик.

— Колхозимиз чорвадорлари, — деди раис мақсадимизни тушуниб, — маҳсулот тайёрлаш йиллик планларини тўққиз ойдаёқ бажардилар. Давлатга 66 тонна гўшт, 4,6 тонна жун, 155 минг дона тухум, 658 дона қоракўл тери етказиб берилди. Сут топшириш плани ҳам бажарилиш арафасида.

Биз ёш молларни ўстириш ҳисобига зотли сигирлар сонини кўпайтиришга эътибор беряпмиз. Сигирларнинг қисир қолишига барҳам берилди. Чорвачиликдаги ишларни комплекс механизациялаштирмай туриб, уни ривожлантириб бўлмайди. Биз шу мақсадда 200 бош сигирни машиналарда соғиб оладиган ускуна қуриб, ишга туширдик. 1972 йилда чорвачиликдан 2120 сўм соф фойда олган бўлсак, 1973 йилнинг биринчи ярмида 6647 сўм соф фойда кўрдик.

Дарҳақиқат, колхоз чорвадорлари йил сайин улкан ютуқларни қўлга киритишяпти. Улар чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқдилар.

Бу муваффақиятга бўрдоқига боқилаётган молларнинг ҳар бирини тирик вазнда 400 килограммга етказиш учун курашаётган Қурбонбой Дўсиев, ҳар 100 бош совлиқдан 145 тадан қўзи олган бош чўпон Раҳмон Жумахоновларнинг ҳиссалари айниқса катта. Колхозда чўчқачилик, паррандачилик ва қуёнчилик ҳам юксалаётир.

Колхоз сут-товар фермаси серқаймоқ сут булоғига айланмоқда. Бу йил мавжуд 193 бош соғин сигирдан 252,7 тонна сут соғиб олиш планлаштирилган эди. Шу пайтгача соғиб олинган сут миқдори 200 тоннадан ошиб кетди. Сут булоғини тоширишда ҳар бири 3000 литрдан сут соғиб олишга бел боғлаган Қизларгул Сафарбоева, Зулайхо Қурбонова каби меҳнатсеварлар ўрнак кўрсатишяпти. Уларнинг ҳар бири шу кунгача ҳар бош соғин сигирдан 2350 — 2550 литрдан сут соғиб олдилар.

Чорвачилик фермалари тажрибали мутахассис ва ташкилотчи кадрлар билан мустаҳкамланган. Колхозда чорва қишловига ҳам пухта ҳозирлик кўрилди. Бу йил 169 гектар ерга маккажўхори экилди. 3000 тоннага яқин силос ва 280 тонна дағал хашак жамғарилди. Бу, пландагидан анча кўпдир.

Хўжалик чорвадорлари молларни қишловдан семиз ва бардам олиб чиқиш уларнинг маҳсулдорлигини янада кўпайтириш учун курашмоқдалар.

М. АБДУРАҲИМОВ.

«Совет Ўзбекистони» газетаси мухбирлар пости бошлиғи.

Яқинда «Ўзбекистон» нашриётининг залида белорус китоблари кўргазмаси очилди. Белорус нашриёти босмадан чиқарган китоблар Бутуниттифоқ конкурсларда бир неча бор дипломлар олган. Суратда: Белорус китоблари кўргазмаси.

И. Глауберзон фотоси.

БОЛАЛАР ИЖОДИ

Болалар нафис ижоди галереяси. Бу нима degani? Яқинда ёш авлодни эстетик руҳда тарбиялашнинг республика координациялаш советида ана шу ҳусусда суҳбат ўтказилди. Ўзбекистон ССР маориф министри С. Шермуҳамедов раислигида ўтказилган мазкур йиғинда республика область, шаҳар ва район болалар бадиий ижоди галереяси барпо этиш ҳақида карор қабул қилинди.

Галерея болалар ижодини тарғиб қилиш, ёшларга тасвирий санъат борасида турли методик йўлланмалар бериш, қолаверса раҳбарлик кўрсатиш билан шуғулланади. Бундай ташкилий ишнинг амалга оширилиши ёш авлодни ватанпарварлик ва интернационал руҳда тарбиялашга ёрдам беради. Ёшларда воқеликни образли ҳис этиш кўникмаларини ҳосил қилади. Галерея болаларнинг тўгарак ҳамда ҳаваскорлик ишларини марказлаштиради. Амалий санъат ва бадиий фотография соҳасидаги янгиликлар билан таништириб боради.

Болалар нафис ижоди галереясининг ташкил этилиши Ўзбекистонда ёш авлодга эстетик тарбия бериш тажрибалари оммалашиб бораётганлигини кўрсатади.

О. Апухтин.

АДАБИЁТ, САНЪАТ, ЖУРНАЛИСТИКА ВА АРХИТЕКТУРА СОҲАСИДАГИ 1973 ЙИЛ УЧУН ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Комсомол комитетлари, маданият органлари, ижодий Союзлар ва ташкилотларнинг таклифларини кўриб чиқиб, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотлари комиссиясининг қарорини ҳамда комсомоллар, ёшлар, жамоатчилик вакилларининг комиссия адресига юборган кўп сонли фикр-мулоҳазалари, тавсияларини инобатга олиб, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Бюроси қарор қабул қилди:

Ўзбекистон Ленин комсомолининг Фахрий Лауреати унвони берилсин:

Ҳамид ОЛИМЖОНга — республиканинг машҳур комсомол шоири, ёшлик ва бахтнинг оташин куйчиси, юксак граждандик, ватанпарварлик ва интернационализм руҳидаги, ёшларга қайноқ меҳр-муҳаббат билан суғорилган ижодиёти учун, (марҳум).

Қуйидаги санъат усталари ва коллективларга Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг Лауреати унвони берилсин:

АДАБИЁТ СОҲАСИДА

ЖЎРАЕВА Гулчеҳрага — шоира, «Ҳаяжон» шеърлар китоби ва «Надежда» поэмаси учун.

БОЙҚОБИЛОВ Баротга — шоир, «Учинчи авлод» поэмаси, «Сонетлар» тўпламн, «Ҳайкаллар сўзлайди» шеърлар китоби учун.

ҒАФУРОВ Иброҳим Усмоновичга — танқидчи, «Ёнар сўз» мақолалар тўплами учун.

КОНЦЕРТ-ИЖРОЧИЛИК ФАОЛИЯТИ ВА ТЕАТР САНЪАТИ СОҲАСИДА

ЖАББОРОВА Дилафрўз Абдураҳмоновнага — Қори Ёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси «Шодлик» ансамблининг солисткаси, юксак ижрочилик маҳорати, актив концерт фаолияти ва республика ёшлари ўртасидаги катта маданий-оталиқ ишлари учун.

ЁҚУБОВА — (ҲАСАНОВА) Назира Шоҳназаровнага — А. Навоий номидаги Давлат академик опера ва балет Катта театрнинг балет солисткаси, хореографиядаги юксак профессионал маҳорати ҳамда «Оққуш кўли», «Дон Кихот», «Темур Малик», «Семург», «Қирқ қиз», «Боғчасарой фонтани» спектаклларидаги якка ва етакчи партияларни ижро этгани учун.

БЎРОНОВ Икромжонга — ҳарбий қисм ансамблининг бадиий раҳбари ва солисти, СССР қардош халқларининг замонавий ва халқ қўшиқларини тарғиб қилгани, Совет Армияси жангчилари ҳамда республика йигит ва қизлари ўртасидаги актив маданий-оталиқ ишлари учун.

Бухоро область, Бухоро район маданият уйи қошидаги «Лола» халқ ашула ва рақс ансамблига — юксак ижрочилик маҳорати, ёшлар ўртасида халқчил ва ҳозирги замон хореографиясини ҳамда қўшиқ санъатининг энг яхши намуналарини кенг ва самарали тарғиб қилгани учун.

АРХИТЕКТУРА ВА ТАСВИРИЙ САНЪАТ СОҲАСИДА

Қуйидаги авторлар коллективига:

НАЗАРОВ Вадим Николаевич, ГОНЧАРОВ Геннадий Григорьевич, САФОНОВА Татьяна Николаевна — архитекторлар, лойиҳа авторлари;

БУЛАТ Владимир Евгеньевич, САВИСЬКО Владимир Васильевич, ДЕГТЯРЕВ Владимир Михайлович — инженерлар, лойиҳа ижросининг раҳбарлари;

МАКАРЕНКО Владимир Евстигнеевич — дурадгор;

ЛАЗАРЕВ Павел Алексеевич — мозаикачи, деворлар, пол, шифтларни безатиш устаси. Навоий шаҳридаги «Фарҳод» маданият саройини яратганликлари учун.

БАШАРОВ Қутлуғга — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, рассом, 1970 — 1972 йилларда яратилган «Ватан соқчилигида» уч сюжетли расми, «Чирчиқ — улкан химия шаҳри», «Пахта», «Ўзбек миллий ўйинлари», «Ўзбекистон кузи» сериялари, «Бўрондан кучли» романига ишланган расмларида қаҳрамонлик ва гражданлик мавзуларини акс эттиргани учун.

БОЛАЛАР БАДИИЙ ИЖОДКОРЛИГИ СОҲАСИДА

В. И. Ленин номидаги республика пионер ва ўқувчилар саройининг «Юлдуз» болалар хореографик ансамблига — ансамблнинг бадиий раҳбари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистка **АРУТЮНОВА Бэлла Артёмовна.** Юксак ижрочилик маҳорати, пионер ва ўқувчиларни эстетик руҳда тарбиялаш ва ижодий кадрлар тайёрлаш бўйича қилган улкан ва самарали ишлари учун.

Футбол

ҚЎШ МУКОФОТ МУБОРАК

Ўзбекистон футболининг байроқдор ўйинчиси Биродар Абдураимов олий лига командалари учрашувларида жами 95 тўп киритди. Футбол шарҳловчилари шу чоққача бу рақамни турлича кўрсатиб келаётган эдилар. Ўтган куни «Пахтакор»нинг «Заря» командаси билан учрашувидан кейин капитанимиз ўзи киритган барча тўпларнинг натижалари ҳақида аниқ маълумот берди. Биродар шу йилнинг ўзидаёқ федотовчилар клубининг аъзоси бўлиш ниятида курашганлигини, лекин келгуси йили албатта ана шу мақсадига эришиш учун бутун имкониятларини ишга солишини таъкидлади.

Командамиз капитани ўтган учрашув ҳақида мана бу фикрларни айтди:

— Гарчи очколарни бой бериб қўйган бўлсак ҳам, ўтган йилги чемпион «Заря» билан учрашувда пахтакорчиларнинг олий лигачилар билан кураша олиш қобилияти яна бир яққол кўринди. Шуни тан олиш керакки, бу ўйинда командамизнинг кучли ва кучсиз томонлари маълум бўлди. Бу биз учун сабоқ бўлади.

Капитаннинг фикрига қўшимча қилиб шуни айтиш мумкинки, пахтакорчилар бу ўйинда ҳужумкорлик жиҳатларини астойдил намойиш қилдилар. Айниқса, учрашувнинг иккинчи ярмида ўйин аксарият меҳмонлар дарвозаси олдида бўлганлигини таъкидлаш керак. Лекин чемпион команда билан ўйнашнинг ўзи бўлмаслиги ҳам кўринди. Тошкентдаги ўйиннинг кўнгилни ҳижил қиладиган жиҳати шундан иборат бўлдики, меҳмонлар ҳам, мезбонлар ҳам учрашув тугаётган паллаларда анча қўполлик қилдилар. Ўйинни бошқариб бораётган судья А. Табаков зарячилардан Журавлев билан Морозовни майдондан чиқариб юборишга ва пахтакорчиларидан бирини огоҳлантиришга мажбур бўлди.

«Пахтакор» бу ўйинда 2:1 ҳисобида мағлубиятга учради. Дарбозабонимиз С. Покатиловнинг майдонга тушмагани билиниб қолди. Тўпларни Ворошиловград командасидан Онишченко, Морозов ҳамда пахтакорчи Фёдоров киритишди.

Ўтган турнинг ўзига хос жиҳатларидан бири шундан иборат бўлдики, совриндор икки ўрин эгаси аниқланди. Ереваннинг «Арарат» командаси СССР кубоги билан бир қаторда мамлакат чемпиони олтин медалини олиши ҳам нақд бўлди. Араратчилар ўз майдонларида Ленинграднинг «Зенит» командасини (3:2) мағлубиятга учратдилар. Бу вақтда биринчи ўринга даъвогарлик қилаётган Киев динамочилари Олмаота шаҳрида қайратчиларга 11 метрлик тўплар натижаси бўйича 3:5 (0:0) ҳисобида ютқазиб қўйдилар. Киев динамочилари кумуш соврин билан кифояланадиган бўлдилар.

Энди бронза медалнинг эгаси қайси команда бўлиши ойдинлашади. Бу масала чемпионатнинг охирги турида маълум бўлади. Бошқа ўйинларнинг натижалари қуйидагича бўлди: «Динамо» (Тбилиси) — ЦСКА 3:1, «Карпат» — «Динамо» (Минск) 1:0, «Днепр» — «Спартак» 0:1, СКА (Ростов) — «Динамо» (Москва) 0:1, «Шахтёр» — «Торпедо» 2:0.

1-2 ноябрь куни мамлакат олий лига командалари чемпионатнинг охирги тур ўйинларини ўтказадилар. «Пахтакор» ўз майдонида Киев динамочилари билан куч синашадилар.

Ж. ҲОЛҚОСИМОВ.

Бизнинг календарь

ИНҚИЛОБ ҚЎШИҚЧИСИ

Грузин совет поэзиясининг асосчиларидан бири, унинг хазинасини революцион шеърий саҳифалар билан бойитган улуғ шоир Галактион Табидзенинг туғилганига 80 йил тўлиши умумиттифоқимизда кенг нишонланмоқда.

Галактион Васильевич Табидзе собиқ Кутаиси губернясида, қишлоқ ўқитувчиси оиласида туғилган. Октябрь революциясига қадар мураккаб, машаққатли ҳаётий йўлни босиб ўтди. 1914 йилда унинг қалдирғоч шеърлар тўплами нашр этилди. Шоирнинг дастлабки асарларида Бараташвили, Церетели каби классик грузин шоирларининг романтик-ватанпарварлик анъаналарининг яққол таъсири сезилиб туради. Унинг поэтик ижоди мана шу ҳаётбахш ижодий манбада камол топди.

Галактион Табидзе Петроград ва Москва шаҳарларида Октябрь революцияси воқеаларини ўз кўзи билан кўрди. Революцияни, революция доҳийси Ленинни шеърларида тараннум этди. Грузияда Совет ҳокимияти ўрнатилгач, шоир ижоди янги босқичга кўтарилди. У янги социалистик тузумни бор овоз билан куйлай бошлади. 1928-1930 йилларда унинг «Давр», «Инқилобий Гуржистон» каби шеърий туркумлари эълон қилинди. Унга 1933 йилда «Гуржистон халқ шоири» унвони берилди. 1936 йилда Ватаннинг юксак мукофоти — Ленин ордени билан тақдирланди.

Атоқли шоир, айни пайтда, грузин халқининг улкан ижтимоий арбоби ҳам эди. У Коминтерн VI конгрессининг делегатлари қаторида Совет Иттифоқи бўйлаб сафар қилди. 1935 йилда Грузия Марказий Ижроия Комитетининг аъзолигига сайланди. Орадан уч йил ўтиб, совет делегацияси составида Парижга бориб, маданиятни муҳофаза қилиш бўйича чақирилган, Биринчи Бутундунё антифашистларининг конгрессида қатнашди. Унинг «Европа йўллари бўйлаб», «Ватан — ҳаётим менинг» каби бир неча китоблари ана шу сафар таассуротлари манбаида туғилди. Г. Табидзе Грузия ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси эди. У уруш йилларида жанговар матбуотда ишлади, фронтларда, фронт орқасида ўз шеърларини ўқиб, халқни ғалабага илҳомлантирди.

Галактион Табидзе улуғ Советлар мамлакатининг улкан граждани сифатида яшади ва унинг шеъриятида катта аҳамиятга эга, чуқур ижтимоий туйғулар, бой ҳислар ва кечинмалар дунёси ёрқин ифода топди.

Машҳур грузин шоири 1959 йилнинг 17 мартида вафот этди. Унинг ижоди кўп миллатли совет адабиётининг ажойиб саҳифаларидан биридир.

Қуйида Г. Табидзе шеърларидан намуналар ўқийсиз.

Галактион ТАБИДЗЕ.

ҚОР

Нақадар севаман бўраласа қор.
Қорнинг учиши-ю, қизлар базми соз.
Изғирин, намликдан туғилган ғубор
Ва севги саботи кўнглимга ҳамроз.
Азизим, дил тўлди бугун қор билан,
Кунларга бўй бермам, қарийман, аммо.
Юртимда биргина мен кўрган-билган
Кимсасиз чўлларнинг барқутидир, о...
Шунақа, ҳаётим чўтласам агар:
Мен билан дўстликка Январь ҳам рози.
Аммо кўз олдимдан кетмас чеч. саҳар
Қор мисол қўлингнинг нозик парвози.
Азизам, кўраман, қўлларинг оппоқ,
Ётибди қор узра ҳорғин, бемадор.
Бу чўларо нафис либосинг бироқ
Кўринар, йўқолар, кўринар такрор.
Кўнглимга яқиндир бинафшаранг қор
Ва унинг чарх уриб тушиши суvга,
Буғланиш, учишда бир маъюслик бор,
Гулсафсар қор ичра ўхшар оққувга.
Қор қуяр! Бу куннинг ажиб муждаси,
Туш мисол уйғотар кўк рангга ҳавас.
Бу қишдан амаллаб қутилсам фақат,
Бу шамол мени тинч қўйса эди, бас.
Кўча қор, ўйинда бор ажиб сукут...
Сен эса бир ўзинг, келасан ёлғиз!
Овозингда бўлган яширин ҳасрат
Каби қор кўнглимга яқин ва азиз.
Оҳ қанча севардим, қанча эдим маст
Куннинг ёғдуси-ю ҳам чиннисимон
Гулларнинг сочингга қадалиб бир пас
Шамолда ўйнаши сўрар эди жон.
Сени кўп соғиндим, висол чанқоғи
Ич-этимни тирнар, бермас ҳаловат.
Дарахтлар ҳамроҳим кезишлар чоғи
Ва яна ёлғизман, ёлғизман фақат.
Қор ёғар! Бу куннинг яхши хабари
Кўк рангга уйғотар кўнгилда ҳавас.
Бу қишдан қутилсам бўлгани ҳали,
Бу шамол мени тинч қўйса эди, бас.

1916 йил.

ЛЕНИН

Беомон мусибат шаҳарни доғлар,
Ҳорғин кўзлардан ҳам тўкилади ғам.
Ленин жим ва лекин қўзғолмиш тоғлар,
Мотам зилзиласи—
Бўрон титратади ерни-ю кўкни...
Сафарбар кайфият одамлар аро,
Валгорна*) инграйди, ҳасратли — садо,
Фағоти**) саси.
Мен ғам қадаҳини тутганман бу он!
Учарди гудокнинг дағал фиғони,
Шаҳарни босганди довул-у бўрон,
Ленин келганди шу чоғ!
Беномус бир ўқнинг Ленин қурбони
Ва бунга қўшилмиш қўш уруш доғи.
Ҳамда уч инқилоб ёниқ байроғи,
Ленин — сарбаланд байроқ.
Ленин издошлари жипслашди яна:
Орзулар ёритди кулбаларни, соз.
Сердолға йўлларда пролетар, мана,
Узи-иш боши!
У эрур асрни титратган овоз,
Узини унутиб қидирарди нур,
Эзилган халқларга тутай деб масрур
Ҳақиқат қуёшин!
Ғолиб байроқларни туширинг бугун!
Йўлда қолди қанча жангу жадаллар,
Ва доҳий васият қилибди бутун,
Ҳар бир сўзи бизга шиорларсимон:
Очлик тугатилди, тугаб қамаллар,
Босилди ичкари жанглар ўти ҳам
Аммо яқинлашар қара,
дўстгинам,
Дунёвий қўзғолон!

1) Валгорна
2) Фаготи
музика асбоблари

1924 йил.

Раззоқ АБДУРАШИДОВ, таржималари.

ПОЙАФЗАЛЧИЛАР ЯРМАРКАСИ

Келаси йили ишлаб чиқариладиган оёқ кийимлари қандай бўлади? Республика улгуржи савдо 13-ярмаркаси иштирокчилари ана шу ҳақда фикр юритдилар. Республикамиз пойафзал маҳсулоти ишлаб чиқарувчи корхоналарининг вакиллари ҳамда савдо тармоқларининг буюртмачилари Тошкентдаги «Модалар уйи»нинг катта залига тўпланишди. Бу ерда улар 1974 йилги пойафзал намуналарини кўздан кечиришди. Жумладан, Ўзбекистоннинг 13 корхонаси пойафзалларнинг янги моделларини намойиш қилди.

Эркаклар ва аёллар учун ёз қиш мавсумларига мўлжалланган турли шаклдаги оёқ кийимлари, болалар пойафзалларини Ўзбекистон бадиий совети комиссияси баҳолади. Тавсия этилган 835 моделдан 247 шаклдагиси юқори баҳо олди. Қўқон ва Самарқандда яратилаётган маҳсулотларнинг юқори сифатли экани қайд қилинди. Қўқонликларнинг ишлаб чиқариш учун мўлжаллаб қўйган 82 моделидан 41 тасига аъло баҳо берилди.

Турли хилдаги пойафзаллар савдо тармоқларининг вакилларига маъқул тушди «Узобувторг», «Облпотребсоюз» ҳамда районлараро базаларнинг вакиллари келаси йил учун буюртма беришди.

А. ҚУРБОНОВ,
Р. ШЕРАЛИЕВ.

НОЯБРЬ ОБ-ҲАВОСИ

Синоптиклар ноябрь ойини ўрта иқлимлик ой дейишади. Бу йил ҳам ноябрь ойи об-ҳавоси синоптиклар ибораси бўйича — ўртача бўлади. Ойнинг биринчи ярмида республиканинг жанубий районларида ҳарорат кечаси 6-11, кундузи 20-25 даража иссиқ бўлади. Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областининг яйловларида кечаси 0-5, кундузи 10-15, қолган областларда кечалари 5-10, кундузи 15-20 даража иссиқ бўлади.

Ноябрнинг иккинчи ярмига келиб, ҳаво бироз совуқ бўлади. Айрим кунлари Сурхондарё областида кечаси 0-5 даража совуқ, кундузи 5-10 даража иссиқ бўлади. Тошкент, Самарқанд, Сирдарё, Қашқадарёнинг жанубий районларида кечаси 5-10 даража совуқ, кундузи 3 даража иссиқ ва 2 даража совуқ атрофида бўлади.

Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областининг жанубий районларида кечаси 10-15, кундузи 0-5 даража совуқ бўлади.

Тўртинчи беш кунликка келиб, республиканинг ҳамма районларида ҳарорат яна пасаяди. Ўртача ойлик ҳарорат республиканинг жанубий районларида ва Фарғона водийсида норма атрофида бўлиб, Ўзбекистоннинг бошқа областларида 1 даража кам бўлади.

Ноябрнинг биринчи ярмида ҳавонинг ўзгариб туриши, айрим жойларда ёмғир ёғиши, туман тушиши кутилади. Иккинчи ярмига келиб, вақти-вақти билан ёмғир ёғиб, қорга айланади, туман тушади.

Тошкент, Сирдарё областларида намгарчилик миқдори 50-80 миллиметр, Самарқанд, Қашқадарё, Сурхондарё ва Бухоронинг жанубий районларида, Фарғона водийсида тўртинчи беш кунликда айрим жойларда ғарб томондан секундига 12-17 метр тезликда шамол эсади.

У. ТИМОШЕНКО,
Тошкент узоқ муддатли об-ҳаво бюросининг синоптик катта инженери.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ

1974 йил учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ

АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН ЧОРВАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
(Тошкент область Орджоникидзе район, «Красний водопад» алоқа бўлими)
ўсимликшунослик, қишлоқ хўжалик чорваларини урчитиш, гўшт, сут ва балиқ маҳсулотлари технологияси, шахсий зоотехника.

ЎЗБЕКИСТОН ЛАЛМИКОР ЕРЛАР ДЕҲҚОНЧИЛИГИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
(Самарқанд область, Ғаллаорол район, «Ғаллаорол» алоқа бўлими)
селекция ва уруғчилик, ўсимликшунослик, умумий деҳқончилик.

ЎРТА ОСИЁ ИПАКЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
(Тошкент область, Калинин район, «Жарариқ» алоқа бўлими)
шахсий зоотехника.

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ Р. Р. ШРЕДЕР НОМИДАГИ БОҒДОРЧИЛИК, УЗУМЧИЛИК ВА ВИНОЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
(Тошкент област: Орджоникидзе район, «Гулистон» қишлоқ совети)
мевачилик, узумчилик, субтропик экинлари, узум ва ҳўл меваларни ишлаш технологияси, узум ва ҳўл меваларни сақлаш, ўсимликлар химияси, қишлоқ хўжалик машиналари.

ЎЗБЕКИСТОН ПОЛИЗ-САБЗАВОТ ЭКИНЛАРИ ВА КАРТОШКА ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
(Тошкент область, Калинин район, «Қозоқ-Кенсой» алоқа бўлими)
сабзавотчилик, селекция ва уруғчилик.

ЎЗБЕКИСТОН ТУПРОҚШУНОСЛИК ВА АГРОНОМИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
(Тошкент шаҳар, А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)
тупроқшунослик, агрохимия.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЎРТА ОСИЁ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ЭЛЕКТРЛАШТИРИШ ВА МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
(Тошкент область, Янгийўл шаҳри)
қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини механизациялаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини электрлаштириш, қишлоқ хўжалик машиналари ва қуролларини тузатиш ҳамда эксплуатация.

ЎРТА ОСИЁ ИҚТИСОД ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ТАШКИЛ ҚИЛИШ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
(Тошкент шаҳар, Гоголь кўчаси, 90-уй)
халқ хўжалигини планлаштириш ва бошқаришни ташкил қилиш, иқтисод.

ЎЗБЕКИСТОН ШОЛИКОРЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
(Тошкент область, Ўрта Чирчиқ район, «Авангард» посёлкаси)
ўсимликлар ҳимояси, агрохимия, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини механизациялаш.

ЎЗБЕКИСТОН ВЕТЕРИНАРИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
(Самарқанд область, «Тайлоқ» қишлоғи)
ветеринар микробиология, ветеринар санитария, акушерлик ва сунъий урчитиш, паразитология, биохимия.

Кундузги аспирантурага ёши 35 дан ошмаган, сиртқи аспирантурага 45 ёшгача бўлган олий маълумотли танлаган мутахассислиги бўйича камида 2 йил ишлаб чиқариш, илмий-тадқиқот иши тажрибасига эга бўлиб илмий-тадқиқот ишларига қобилиятини кўрсатганлар қабул қилинади.

Аспирантурага кирувчилар олий ўқув юрти программаси бўйича: танлаган мутахассислиги, КПСС тарихи ва чет тилларининг биридан кириш имтиҳони топширадилар.

Кирувчилар: илмий-тадқиқот институти раҳбари номига аспирантурага кириш ҳақида ёзилган ариза, олий ўқув юртини тугатганлиги тўғрисидаги дипломнинг нотариус тасдиқлаган нусхаси, зачёт дафтарчасидан кўчирма, кадрлар учёти бўйича шахсий варақа, 6х9 см. ҳажмдаги 2 та фотосурат, охирги иш жойидан характеристика, таржимаи ҳоли, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (тасдиқланган), соғлиғи тўғрисидаги 286-формадаги справка, эълон қилинган илмий ишлар рўйхати, илмий-техника ҳисоботлари, ихтиролари, тажриба-конструкторлик ишлари ҳақидаги маълумот ва улар тўғрисида билдирилган фикрлар.

Эълон қилинган илмий ишлари бўлмаганлар мутахассислик бўйича танлаган темалари тўғрисида доклад (реферат) тақдим қиладилар.

Кириш имтиҳонларига қўйилганларга имтиҳонларга тайёрланиш ва топшириш учун иш жойидан иш ҳақи сақланган ҳолда 30 календарь куни отпуска берилади.

Отпускага иш жойидан олий ўқув юртига; илмий-тадқиқот муассасасига бориш ва қайтиб келиш учун иш ҳақи сақланмаган ҳолда қўшимча вақт берилади.

ҲУЖЖАТЛАР — 1974 ЙИЛНИНГ 1 ЯНВАРИГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Аспирантурага кириш ҳақида справкаларни юқоридаги институтлардан ва Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг қишлоқ хўжалик фанлари Бош бошқармасининг аспирантуралар бўлимидан: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 4-уй, 3-қават, 330-хона (телефон 33-55-39; министрлик коммутатори: 33-55-00; 33-76-75; 33-95-26, қўшимча 304) олишингиз мумкин.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.40 — «Қувноқ ўйинлар». 19.10 — Концерт. 19.55 — Ахборот. 20.10 — Репортаж. 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — Ахборот. 21.00 — **Пахтакорларнинг меҳнат рапортлари.** 21.15 — Концерт. 22.00 — МОСКВА. «Вақт». 22.30 — Ҳужжатли фильм. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. Фильм-концерт. 11.45 — Ҳамма палубага (бадиий фильм). 18.30 — МОСКВА. 22.00 — ТОШКЕНТ. «Замондаш». 22.40 — Совет киноси усталари. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Пойтахт янгиликлари. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — С. Есенин лирикаси. 20.10 — Қўшиқлар. 20.50 — Мамлук (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/X да **Ойжамол**, 31/X да **Евгений Онегин.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 31/X да **Хотинимнинг эри**, 1/XI да **Ҳалима.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — МОСКВА ДАВЛАТ ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.

КИНО

Оддий кийимдаги киши — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Угай она — «ЎЗБЕКИСТОН», «МИР» (кундуз ва кечқурун). «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), Ғ. ҒУЛОМ номли (17.00, 19.00).

Гайдук Ангел саргузаштлари; Телбалар ҳафтаси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Элчиллик, жаноби олийлари — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Ноҳақ тутқинлик — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), ҲАМЗА номли (15.00, 17.00, 19.00, 20.45).

Телбалар ҳафтаси — «ЧАЙКА» (жуфт соатларда).

Иван Васильевич касбини ўзгартирмоқда — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Санников ери (11.00, 13.00 15.00). **Кашмирдаги севги** (17.00, 20.00): — «КЎКЧА».

Филлар — менинг дўстларим (2 серия) — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз ва кечқурун).

Синов — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Сўнгги гайдук — С. РАҲИМОВ номли.

Бошсиз чавандоз — ҲАМЗА номли (11.00, 13.00).

Фидокор ялангоёқлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11.00, 13.00, 17.00, 19.00).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР

Эълонлар — 338142.
коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Б. — 256. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Р. 03791.